

# דו"ח תקופתי לשנת 2008

## תוכן עניינים

פרק 1 - תיאור עסקי המאגר

פרק 2 - דו"ח הדירקטוריון

הצהרות המנהלים (SOX)

פרק 3 - דוחות כספיים המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול

פרק 4 - הצהרת האקטואר

פרק 5 - פרטים נוספים

פרק 6 - דוחות כספיים התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ

# פרק 1 - תיאור עסקי המאגר

## מס' עמוד

## תוכן עניינים:

3	<b><u>חלק א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u></b>	.1
3	1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
5	1.2 תחומי פעילות	
5	1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	
5	1.4 חלוקת דיבדנדים	
6	<b><u>חלק ב' מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה</u></b>	.2
6	2.1 ריכוז תוצאות הפעילות	
7	2.2 מידע כספי לפי תחומי הפעילות	
10	<b><u>חלק ג' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</u></b>	.3
10	3.1 מידע כללי על תחום הפעילות	
12	3.2 מוצרים ושירותים	
13	3.3 פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים	
13	3.4 לקוחות	
13	3.5 שיווק והפצה	
14	3.6 התפתחות התביעות התלויות	
14	3.7 ביטוח משנה	
15	3.8 ספקים ונותני שירותים	
15	3.9 תחרות	
15	3.10 מוצרים חדשים	
16	<b><u>חלק ד' – מידע נוסף</u></b>	.4
16	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות	
17	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	
26	השקעות	
26	ביטוח משנה	
27	ספקים ונותני שירותים	
27	הון אנושי	
28	שיווק והפצה	

## תוכן עניינים:

## מס' עמוד

28	רכוש קבוע
28	עונתיות
28	נכסים לא מוחשיים
29	הליכים משפטיים
29	מימון
30	מיסוי
30	גורמי סיכון
31	הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה
31	מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה
31	אירוע או ענין החורגים מעסקי החברה הרגילים.
31	יעדים ואסטרטגיה עסקית
31	צפי להתפתחות בשנה הקרובה
32	מגזרים גיאוגרפיים
32	תחזיות אחרות לגבי עסקי החברה.
32	משטר תאגידי

## 1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

### 1.1.

#### פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

כל המשתמש והנוהג ברכב מנועי חייב להחזיק פוליסה לפי הוראותיה של פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970 ("פקודת הביטוח"). הביטוח האמור הוא ביטוח המכסה כל משתמש או נוהג ברכב מפני אחריותו לפי חוק פיזיים לנפגעי תאונת דרכים, התשל"ה – 1975 ("חוק הפלת"ד"), לרבות ביטוח בגין נזקי גוף הנובעים מ"תאונה עצמית" ("ביטוח רכב חובה").

המבטחים בישראל אינם חייבים לבטח בביטוח רכב חובה את רכבו של כל פונה אליהם, לפיכך, כדי שנוהגים ברכב לא יפרו את החוק וינהגו ללא ביטוח רכב חובה, התעורר הצורך למצוא פיתרון לכל פונה שביטוחו בביטוח רכב חובה אינו מבטח ע"י מבטח לפי תעריפים רגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם. בעבר בוטחו מבטחים אלה על ידי המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה ליד איגוד חברות הביטוח בישראל ("הפול"), אשר היווה ביטוח משותף וולונטרי של כל המבטחים בביטוח רכב חובה בישראל, תוך השתתפות של אבנר לפי השיעור המוסכם עמה או כפי שנקבע בדין ("מאגר האיגוד").

במסגרת הרפורמה בביטוח רכב חובה תוקנה פקודת הביטוח באופן שהוסף ס"ק (ג) לסעיף 7 המסמיך את שר האוצר לקבוע הסדר לביטוח כל משתמש בביטוח רכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח. ואכן שר האוצר התקין תקנות המסדירות ענין זה והמכונות: תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א – 2001 ("התקנות" או תקנות הביטוח השיורי). התקנות הללו נועדו להסדיר את הביטוח השיורי, אשר מוגדר בהן בזו הלשון: "ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח".

לפי התקנות הכיסוי בביטוח השיורי ניתן בדומה לכיסוי שניתן על ידי מאגר האגוד, היינו באמצעות ביטוח משותף של כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה בישראל ("הביטוח המשותף" או "המאגר"), וזאת על פי הוראותיו של הסכם הביטוח החל עליהן והמוגדר בתקנות ("התקנות"). מכאן, שאין מבטח אחד מסוים בביטוח השיורי, אלא הוא ביטוח משותף כאמור. קיומו של ביטוח משותף כזה בו משתתפים מבטחים רבים מחייב את ניהולו, דבר שהניע את התקנתה של תקנה 2 לתקנות, המאפשרת למבטחים לייסד באישור המפקח על הביטוח תאגיד שינהל את הסדר הביטוח השיורי, לרבות החשבונות וההתחשבנויות של הביטוח המשותף, בהתאם לתקנות.

המבטחים אכן ייסדו באישור המפקח על הביטוח ("המפקח") תאגיד כזה, אשר שמו "התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ" ("מנהל ההסדר" או "התאגיד"). החל מיום 1.1.2002 מנוהל המאגר המעניק כיסוי בביטוח השיורי על ידי מנהל ההסדר. להשלמת התמונה יצוין, שעל פי תקנת משנה 3(ה) לתקנות, ינהל מנהל ההסדר גם את הביטוח המשותף, שנוהל במסגרת מאגר האגוד לפני תחילת התקנות.

לפי תקנת משנה 4(ב) לתקנות, על מנהל ההסדר להכין ולהעביר למפקח דו"חות כספיים, שישקפו את הפעילות הכספית של הסדר הביטוח השיורי, בהתאם לכללי החשבונאות הדיווח ובמועדים החלים על מבטח, אך זאת בשינויים המחויבים<sup>1</sup>.

בעלי המניות של מנהל ההסדר הינם, כל חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב חובה. כל בעל מניה מחזיק במניה אחת. זכויות ההצבעה משתנות בכל שנה קלנדרית, לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות.

חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בכל שנת חיתום, הינו על פי חלקה בשה"כ פרמיות רכב חובה בשנה הקודמת לשנה השוטפת (בפועל השנה שבין 1 באוקטובר בשנה שקדמה לשנה החולפת עד 30 בספטמבר לשנה החולפת).

הביטוח הינו ביטוח משותף של המבטחות ששמותיהן מצוינים בתעודת הביטוח בצד אחוז השתתפותן, וכי כל מבטחת אחראית לחלקה היחסי בלבד, ואין מבטחת אחת אחראית בגין חלקה של מבטחת אחרת. חלקן של חברות הביטוח במאגר בשנות החיתום 2007-2009 הינו כדלקמן:

	2007	2008	2009	
	16.1%	16.2%	15.0%	כלל (כולל אריה)
	13.2%	12.8%	13.6%	הראל
	9.1%	9.1%	8.5%	מנורה
	8.9%	8.5%	8.3%	איילון
	9.0%	9.2%	8.0%	אליהו
	8.0%	6.4%	7.8%	הפניקס (כולל הדור)
	7.0%	8.3%	7.5%	הכשרת הישוב
	8.3%	7.2%	7.5%	מגדל (כולל המגן)
	5.5%	5.6%	5.9%	ביטוח ישיר
	4.8%	5.2%	5.0%	שירביט
	3.4%	3.7%	4.4%	שומרה
	4.2%	4.7%	3.7%	בטוח חקלאי
	2.5%	2.6%	2.6%	אי.אי.ג'י
	-	0.5%	2.2%	שלמה חברה לביטוח
	100.0%	100.0%	100.0%	

<sup>1</sup> השינויים המחייבים משמעים, בין היתר, כתוצאה מכך שהביטוח השיורי איננו מבטח מסוים וכן כתוצאה מכך, שהדו"חות הכספיים של הביטוח השיורי נערכים על ידי גוף מנהל ולא על ידי הגוף שהוא ההתחייבויות והנכסים.

## **1.2 תחומי פעילות**

בביטוח השיורי מבוטחים :

א. אופנועים – שמבוטחים בביטוח השיורי באמצעות חברות הביטוח עקב הסיכון הגדול הטמון בהם .

ב. בעלי רכב ונהגים מסוכנים- שחברות ביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים מפאת תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן. (ראה גם חלק ג' סעיף 3.5 להלן).

## **3.1 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה**

עקב היות המאגר ביטוח משותף אין לו הון מניות.

בסעיף 1.1 מוצגים : פרטים על החברה המנהלת את המאגר, הון מניותיה, בעלי מניותיה, פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה של החברה.

## **4.1 חלוקת דיבדנד**

המאגר לא חילק ולא מחלק דיבדנד.

ראה סעיף 1.3 לעיל

חלק ב' – מידע כספי לגבי תחומי הפעילות של החברה

.2

2.1 ריכוז תוצאות פעילות

שנת 2007			שנת 2008			
סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	סה"כ	כלי רכב אחרים	אופנועים	
250,538	38,190	212,348	291,079	36,707	254,372	פרמיות שהורווחו
658	96	562	551	65	486	הכנסות מימון
251,196	38,286	212,910	291,630	36,772	254,858	סך הכל הכנסות
433,850	27,605	406,245	497,956	33,319	464,637	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,697	-1,964	6,661	-2,716	-1,555	-1,161	בניכוי- חלקה של אבנר
429,153	29,569	399,584	500,672	34,874	465,798	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
5,120	3,839	1,281	3,599	2,013	1,586	עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,731	733	3,998	4,964	583	4,381	הוצאות הנהלה וכלליות
439,004	34,141	404,863	509,235	37,470	471,765	סך הכל הוצאות
-187,808	4,145	-191,953	-217,605	-698	-216,907	הפסד

## מידע כספי – המשך

כ- 85% מאוכלוסיית מבוטחי המאגר הינם בעלי אופנועים. שכיחות התביעות באופנועים היא של כ- 17%, שהינו שיעור הגבוה מזה החל בסוגי רכבים אחרים. עפ"י נתוני האוצר, והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים שיעור המעורבות של אופנועים בתאונות דרכים גבוה בהרבה מאשר שיעורם במצבת כלי הרכב בישראל. מנתוני השנים האחרונות עולה כי שיעור האופנועים המעורבים בתאונות דרכים חמורות גבוה פי 5.6 מאשר בכלי הרכב אחרים, שיעור הפצועים קשים וההרוגים כתוצאה מרכיבה על אופנועים גבוה פי 3 ביחס לשאר כלי הרכב והסיכוי להזדקק לשיקום רפואי גבוה פי 27.5 מאשר בנסיעה בכלי רכב סגור. והסיכוי להרג גבוה פי 14 מאשר בנסיעה ברכב אחר. ממצאים אלו משתקפים משמעותית בתשלומי התביעות במאגר ובשיעור הפסדיו בשנים האחרונות.

העלות בגין תביעות הגוף של בעלי האופנועים גבוהה מסך הפרמיות הנגבות, וכפועל יוצא הפרמיה המשולמת ע"י יתר המבוטחים צריכה לסבסד גם את מבוטחי האופנועים, כך שכל בעל רכב משלם תוספת של כ- 5% על פרמיית הסיכון שלו. בשנים 2006-2008 עמד סבסוד בעלי האופנועים על סכום של כ- 190 מליון ₪ בכל שנה.

החל מחודש ינואר 2007, על פי הוראות חוזר שפרסם המפקח עודכנו, בין היתר, תעריפי הביטוח במאגר. בקביעת גובה התעריף נלקחו בחשבון גם מאפייני הנהג, וותק נהיגה, מספר תאונות ומספר הרשעות חמורות שהותר למנהל התאגיד לגבות. בנוסף הגביל המפקח את המאגר בשיעור דמים מקסימאלי של 9% בלבד לעומת 14.23% בשנים קודמות.

## מידע כספי

2.2

### הערות כלליות:

1. היות ותעריפי המאגר הינן תעריפים חסרים<sup>2</sup>, כל שנות החיתום הינן שנים מפסידות ופתוחות ולכן אין משמעות להבחנה בין שנים פתוחות לשנים סגורות.
2. במאגר אין כל ביטוחי משנה<sup>3</sup>.
3. למאגר אין השקעות ורווחי השקעות.
4. מאחר והמאגר הינו ביטוח משותף הוא איננו נישום החב במס הכנסה. הפסדי הביטוח המשותף מיוחסים לחברות הביטוח המשתתפות כל אחת בהתאם לנשיאתה בהפסד.

<sup>2</sup> תעריף חסר הוא תעריף של דמי ביטוח הנמוכים מעלות הסיכון הטהור.  
<sup>3</sup> הטעם לכך הוא שהסיכון מתפזר בין כל המבוטחים בשוק.



**פעילות החברה בשנת 2008 (באלפי ₪)**

2007	2008	
265,483	301,965	דמי ביטוח ברוטו
187,808	217,605	הפסד לתקופה
87,839	98,744	עתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי הוצאות רכישה נדחות
1,237,393	1,369,958	תביעות תלויות
1,163,198	1,406,620	החלק המוערך ע"י האקטואר
162,034	62,082	תוספת הערכות החברה
1,325,232	1,468,702	סה"כ תביעות תלויות ועתודה

**נתונים בדבר שנות החיתום 2002-2008 – באלפי ₪**

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	שנת חיתום
129,246	169,102	199,189	204,943	222,132	261,254	306,980	דמי ביטוח ברוטו
(131,850)	(200,551)	(200,734)	(191,380)	(167,310)	(126,702)	(77,031)	הפסד בשייר בגין שנת החיתום מצטבר עד לתאריך הדוח

לא דווחו נתונים בגין שנות חיתום עד סוף 2001 היות והמאגר לא דיווח כמבטח ולא היו לו נתונים כאמור.

**צו הסדרי חציה**

ביולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך, שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים על נזקי גוף כמשמעותם בחוק.

בעקבות הצו האמור תוקן תקנון המאגר שפישט משמעותית את נוהלי השיבוב בין המאגר ובין כלל חברות הביטוח בנושא צו חציה, דבר שאפשר שיפור משמעותי בטיפול המאגר בנושא זה.

נבדקו כ- 51 אלף תיקי נזקים כאמור ובכ- 30-33% מתיקים אלו נמצאו ממצאי מעורבות המצדיקים שיבוב של 50% מהפיצויים ששולמו ע"י המאגר. התיקים שנבדקו התייחסו לכ- 98% מהנזקים שנפתחו בשנים 2001-2004, לכ- 79% מנזקי שנפתחו בשנת 2005 לכ- 59% מנזקי שנפתחו בשנת 2006 לכ- 34% מנזקים שנפתחו בשנת 2007 ולכ 17% מנזקים שנפתחו בשנת 2008.

13 מקרי מעורבות להלן עם אופנועים לא נכללים בהגדרה של מעורבות המצדיקה שיבוב של 50% מהפיצויים ששולמו על ידי המאגר:

פגיעת אופנוע באופנוע, פגיעת אופנוע בהולך רגל, פגיעת אופנוע בבעלי חיים, פגיעת אופנוע באופניים ובכל רכב לא מוטורי, פגיעת אופנוע ברכב לא מזוהה, פגיעת אופנוע ברכב לא מבטח, פגיעת אופנוע ברכב שזהות מבטחו אינה ידועה, פגיעת אופנוע הנוסע עם רשיון נהיגה לא מתאים עם רכב אחר, פגיעת אופנוע ברכב הרשות הפלשתינאית, פגיעת אופנוע ברכב חונה כדין, פגיעת אופנוע ברכב הנוסע עם רשיון נהיגה לא תקין, פגיעת אופנוע ברכב פרטי המבטח במאגר, פגיעת אופנוע ברכב של מבטח זר.

לצו הסדרי חציה ישנה השפעה מהותית על הפסדי המאגר. בחישוב העתודות האקטואריות של המאגר נלקח מראש אומדן הגביה של המעורבות ללא קשר לעצם גבייתם בפועל, וזאת במלא סכום הגביה העתידית, כך שהפסדי החברה מוקטנים מראש בראשית כל שנה. הגביה מחברות הביטוח בגין צו הסדרי חציה בחמש השנים האחרונות הינה כדלקמן (במליוני ש"ח - מתואם):

סה"כ	תקבולים בשנת 2004	תקבולים בשנת 2005	תקבולים בשנת 2006	תקבולים בשנת 2007	תקבולים בשנת 2008	
121.09	35.45	25.61	29.86	17.63	12.54	בגין ש.ח עד 2002
60.27	8.30	13.64	14.23	14.96	9.15	בגין ש.ח 2003
51.30	0.48	5.63	15.91	15.13	14.15	בגין ש.ח 2004
33.60		0.42	5.53	13.50	14.15	בגין ש.ח 2005
16.57			0.16	5.47	10.94	בגין ש.ח 2006
3.93				0.19	3.75	בגין ש.ח 2007
0.12					0.12	בגין ש.ח 2008
<b>286.87</b>	<b>44.22</b>	<b>45.30</b>	<b>65.69</b>	<b>66.87</b>	<b>64.79</b>	

בחודש פברואר 2008 אישרה הכנסת תיקון בחוק הפלת"ד, אשר שינה את הצו האמור בכך שהגדיל את הפיצוי המגיע למבטחי האופנועים המעורבים בתאונות דרכים כאמור ל- 75% החל מתאונות שיתרחשו ביום 1.6.08 ואילך. ראה סעיף 4.2 – עדכוני חקיקה.

### 3.1

#### מידע כללי על תחום הפעילות

בענף הביטוח רכב חובה, פועלות כיום ארבע עשרה חברות ביטוח. כאמור, המאגר אינו מהווה חברה אחת, אלא מהווה ביטוח משותף של כל החברות הפעילות בביטוח רכב חובה. תוצאות העסקיות של המאגר באות לידי ביטוי בכל אחת מחברות הביטוח, לפי חלקה בביטוח המשותף, וזאת במרכיבים וסעיפים שונים בדוחותיהן הכספיים, כגון: פרמיה, דמים, עמלות, הוצאות עד לסילוק התביעות ועתודות ביטוח.

לפי נתוני שוק הביטוח מהווה היקף הפרמיות של המאגר 7.4% מסה"כ פרמיות שוק רכב חובה בשנת 2007 ו- 14.4% מהיקף התביעות ששלמו, כולל גידול תביעות תלויות באותה תקופה, לעומת 6.1% ו- 14.7% בהתאמה בכל שנת 2006.

#### אבנר

בסדרה של חיקוקים שונים ("חקיקת תנאי תחרות"), החל משנת 1997, נקבעו הסדרים לפיהם מבטחים העוסקים בביטוח רכב חובה יפעלו, בתום תקופת מעבר שהסתיימה ביום 1.1.03, בתנאי תחרות מבוקרת ("הרפורמה"). במסגרת רפורמה זו, חלקו של תאגיד אבנר בפוליסות הביטוח הופחת בצורה הדרגתית מ- 70% בשנת 1997 ועד ל- 0% בשנת 2003. החל מיום 1.1.03, חדל אבנר מלהשתתף בהנפקת פוליסות חדשות כמבטח משותף עם המאגר. כתוצאה מכך, החל מיום 1.1.03, נושא המאגר במלוא הסיכון הביטוחי בביטוח רכב חובה הנובע מפוליסות שנקשרו מיום 1.1.03 ואילך (ללא השתתפות אבנר). הואיל ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים, הפסקת השתתפות אבנר בפוליסות המאגר הינו משמעותי ביותר, משום שאבנר איננו נוטל חלק בהפסד שנוצר.

#### קרנית

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים – קרנית, הינה תאגיד שהוקם על פי חוק הפלת"ד ושתפקידו לפצות נפגע הזכאי לפיצויים מכוח חוק זה ואין בידו לתבוע פיצויים מאת חברת הביטוח בשל קרות אחד ממקרים הבאים: הנהג האחראי אינו ידוע, אין לנהג ביטוח רכב חובה או שהביטוח איננו מכסה את החבות, מבטח כלי הרכב נמצא בפירוק או שמונה לו מורשה. על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג – 2003, החל מיום 1.11.03 על חברות הביטוח, כולל המאגר, להעביר לקרנית 1% מדמי הביטוח נטו בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שנכנסו לתוקף ממועד זה, (במקום 5.43% שהיה עד לתאריך זה).

## ISO

בתחום ביטוח רכב חובה פועל החל מחודש אפריל 2001, מאגר מידע, ISO Office Insurance Service, גוף המוסמך ע"פ דין לאסוף מידע בענף הביטוח, ולקבוע על בסיסו בשיטה אקטוארית את פרמיית הסיכון הטהור הממוצעת המותאמת לפי פרמטרים שונים שנקבעו ע"י הפיקוח ("תעריף הסיכון" או "תעריף הסיכון הטהור"). חברות הביטוח בארץ מחויבות על פי דין להעביר ל- ISO מידע על פרמיות, תשלומים, ותביעות תלויות. על פי הוראות המפקח, תעריף הסיכון של כל חברה מוגבל, לכל היותר, לממוצע שקבע ISO, בתוספת מירבית של 5%, תוך התאמה מסוימת לפי תמהיל התיק הקיים בחברה (כגון: מס' הנהגים הצעירים, וותק בנהיגה וכו') חברות הביטוח רשאיות לקבוע את דמי הביטוח תוך שימוש בקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו ע"י ISO. בנוסף, מוגבל שיעור הדמים המותרים לכיסוי הוצאות, עמלות, ועלויות ביטוח משנה. למרות האמור לעיל קביעת תעריפי הפרמיות של המאגר נקבע בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח.

### מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח בענף ביטוח רכב חובה

על פי הסמכה בסעיף 11א' לפקודת הביטוח, התקין שר האוצר את תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד – 2004. תקנות אלה מסדירות, בין היתר, את הקמתו של מאגר סטטיסטי לצורך קביעת תעריף הסיכון הטהור מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח. המפקח מינה את ISO Claim Search Israel, Ltd ("ISO"), כמפעיל המאגר לאיתור הונאות בביטוח ("מאגר ההונאות").

אגוד חברות הביטוח בישראל התקשר עם ISO לשם הקמת מאגר ההונאות ותפעולו, אליו הצטרפו כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה, ובכלל זה קרנית והמאגר. ההסכם בין חברות הביטוח לבין ISO הוגש לאישור הממונה על ההגבלים העסקיים, אשר פטר אותו לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים. ההסכם עם ISO אף אושר ע"י המפקח. לפי ההסכם, על ISO, בין היתר, לפתח מערכת שתתפעל את מאגר ההונאות על בסיס תוכנת ISO Claim Search. פיתוח המערכת נעשה לצורך התאמתה לישראל וכן לצורך מניעת הונאות ביטוח בתחום החיתום.

התחום האחרון עדין לא פועל משום שעדין לא נעשה החיבור למאגרי משרד התחבורה, והפיקוח על הביטוח עדין לא השלים את ההסדרה בנושא זה. הקמת המערכת נדרשת משום שאבנר הפסיקה כאמור להשתתף בפוליסות הביטוח, דבר שאף גרם להפסקת פעילותה ביחס לאיתור הונאות ביטוח<sup>4</sup>. המערכת התקבלה והיא נכנסה לתפעול (ללא קשר למאגרי המשטרה ומשרד התחבורה) ביום 10.1.06.

בפטור התיר הממונה את מינויו של מנהל הפרויקט וכן התנה את המגעים המשותפים בין ISO לבין חברות הביטוח, בכך שייעשו באמצעות קציני ההונאות<sup>5</sup> שימונו ע"י חברות הביטוח ("פורום הקצינים")<sup>6</sup>. מנהל הפרויקט ופורום הקצינים מצויים במגעים עם ISO, כדי לפתח

<sup>4</sup> אבנר הפסיקה לטפל בהונאות בנוגע לתביעות הנובעות מפוליסות חדשות, שהונפקו מיום 1.1.03 ואילך.  
<sup>5</sup> הממונה על הגבלים עסקיים אף קבע את הכישורים והתנאים הנדרשים מעובד כדי שיכהן כקצין הונאות, וזאת במטרה להרחיק מהדיונים המשותפים נציגי חברות ביטוח שהמגעים ביניהם עלולים לפתוח פתח להחלפת מידע אסור.  
<sup>6</sup> גם נציג של המאגר משתתף בפורום.

את המערכת בהתאם להסכם. פורום הקצינים הוסמך לחייב את כל חברות הביטוח, כולל המאגר, בנושאים הקשורים לביצוע ההסכם ולהקמת מאגר ההונאות. הפטור האמור ניתן למשך 6 שנים מיום 31.5.04.

השימוש במערכת זו מחייב התאמות תוכנה וממשקים בינה לבין מערכות המידע של המאגר. עלות הקמת מאגר ההונאות מחולקת בין חברות הביטוח בהתאם לכללים שנקבעו בחוזר המפקח, וחלקו של המאגר בעלויות אלו הינו קבוע בשיעור של 2.5%<sup>7</sup>.

על פי תקנות מאגר מידע חובה על חברות הביטוח להעביר למפעיל מאגר המידע הסטטיסטי, אחת לרבעון, נתונים הנוגעים לפרטי הרכב והנהג בכל פוליסות רכב חובה שהונפקו על ידן, וכן פרטים אודות התביעות שהוגשו במהלך הרבעון, וזאת לצורך קביעת תעריף הסיכון הטהור. בחודש אוגוסט 2005 פירסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר הכוללת הוראות לעניין חיתום באמצעות מאגר המידע האמור. מטרת הטיוטה לפרט את אמות המידה לקביעת כשירות המורשים לקבל הרשאות חיתום בענף רכב חובה, להעביר פרטי מידע למאגר המידע ולעניין במידע שבמאגר. חברות הביטוח מצויות בדיון עם המפקח על הביטוח בעניין טיוטת החוזר וכנראה תופץ טיוטה חדשה. אם החוזר יוצא במתכונת טיוטת החוזר האחרונה, יישום הוראותיו יצריך הערכות מיכונית ותפעולית לענין איתור הונאות וחיתום.

במסגרת ענף התנועה של משטרת ישראל פעלה עד חודש יוני 2007 יחידת הונאות ביטוח ("י"ה"ב") ויעודה לחשוף הונאות בביטוחי רכב חובה. היחידה פעלה מול חברות הביטוח ומול ISO בכל הקשור להעברה וקבלה של נתונים, איגוד חברות הביטוח סייע ליחידה האמורה. בחודש יוני 2007 הופסקה פעילות היחידה.

### מוצרים ושירותים

3.2

3.2.1 פירוט פעילות המאגר ומהות הכיסוי מוצגים בסעיף 3.1 תחומי פעילות.

#### 3.2.2 מאפיינים יחודים

- ביטוח רכב חובה מכסה, מפני כל חבות שעשוי המבוטח לחוב לפי חוק הפלת"ד, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב.
- אחריות מוחלטת והעדר צורך בהוכחת אשם – זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי היא מוחלטת וללא צורך בהוכחת אשם.
- תקרת פיצוי – הכיסוי לפי פוליסת ביטוח רכב חובה איננו מוגבל בסכום ביטוח, אלא קיימות מגבלות לכיסוי הקבועות בחוק הפלת"ד.
- מועד כניסת הביטוח לתוקפו – הכיסוי הביטוחי ברכב חובה נכנס לתוקפו רק לאחר שדמי הביטוח שולמו במלואם והוטבעה חותמת בנק או מבטח על תעודת הביטוח, אשר מעידה כי דמי הביטוח שולמו.

<sup>7</sup>ס"ח התמורה ל- ISO בגין הקמת המאגר ותפעולו למשך 5 שנים היא כ- \$ 13,750,000 + מע"מ (מבלי לקחת בחשבון עלויות התאמה של תוכנות המאגר והממשקים וכן הוצאות אחרות, כגון אגרות בגין קבלת מידע ממאגרים ציבוריים).

- משך זמן ארוך לגיבוש האחריות הכוללת והסופית לגבי שנת חיתום – חלק ניכר מבחינת הסכום של תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית (מספר שנים) בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד ההתגבשות הסופית של הנזק וסילוק התביעה ("Long Tail").
- היעדרה של זכות התחלוף וייחוד העילה – למרות שמדובר בביטוח אחריות, הדין אינו מזכה את המבטח בביטוח רכב חובה בזכות תחלוף כלפי המזיק וכן קיומה של עילת תביעה בידי הנפגע לפי חוק הפלת"ד, שוללת את קיומה של עילת תביעה אחרת. היעדר זכות השיבוב וייחוד העילה חלים גם כלפי מזיקים חיצוניים לכלי הרכב המעורבים בתאונה, כגון: מתכנני הכביש, בוני הכביש, מתחזקי הכביש, יצרני הרכב ומתקניהם (מוסכים) נותני שירותים רפואיים לנפגעי התאונות, בוני גשרים וכיו"ב.
- פעילות המאגר הינה בביטוח רכב חובה בלבד, במסגרת הביטוח השיווי, ולכן הן הדו"ח התקופתי על מכלול סעיפיו ופירוטיו, הן דו"ח הדירקטוריון והן דוחותיו הכספיים מתייחסים לענף ביטוח רכב החובה בלבד.

### 3.3 פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים

פילוח פרמיות המאגר לפי סוגי כלי הרכב מוצג בסעיף 2.1.

### 3.4 לקוחות

פרטים על לקוחות המאגר ראה פרק 1.2 "תחומי פעילות" המפרטים את המבוטחים, הלקוחות, בביטוח השיווי - וכן פרק 2.1 המפרט את הרכב ההכנסות וההוצאות תוך הבחנה בין אופנועים ובין רכבים אחרים.

### 3.5 שיווק והפצה

המאגר אינו עוסק בשיווק והפצה יזומים, אלא כאמור מוכר פוליסות למי שפונה אליו מתוך הנחה שהפונה למאגר לצורכי ביטוח לא בוטח ע"י חברת ביטוח<sup>8</sup>. מכירת פוליסות המאגר מבוצעת בשני אופנים: האחד, כמעט כל האופנועים בארץ, באמצעות חברות הביטוח, (למעט חברת ביטוח חקלאי). החל מיום 1 באפריל 2001 בוטל המנגנון אשר איפשר לחברות הביטוח המשתתפות להפיק מטעמן פוליסות ביטוח לאופנועים וטרקטורונים בשם "פול האופנועים"<sup>9</sup>. החל מיום זה רשאיות חברות הביטוח המשתתפות במאגר להפיק תעודות ביטוח לאופנועים בלבד בשם המאגר. ניהול התביעות מבוצע מתאריך חיתום זה בלעדית על ידי המאגר. תמורת טיפולן בהנפקת תעודות הביטוח, כאמור לעיל, קבלו החברות עמלת הפצה בשיעור של

<sup>8</sup> ההנחה מבוססת על כך שתעריפי הפול גבוהים לפחות ב- 25-35% מהתעריפים הרגילים.  
<sup>9</sup> פול האופנועים פעל באמצעות התקשרות מקבילה למאגר האגוד, אשר היה מרוכז ע"י אבנר.

6.6% מהפרמיה נטו ותקבולי הפרמיות מופקדים בחשבונות המאגר בלבד.

בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של המאגר מיום 21.6.06 לא משלם המאגר לחברות הביטוח עמלות הפצה בשיעור 6.6% מפרמיות ביטוחי אופנועים בגין ביטוחים שהופקו מיום 1.7.06 ואילך.

השני, מכירות ביטוח בשם המאגר הנעשות ב- 8 סניפים (ירושלים מערבית ומזרחית, ת"א, חיפה, נתניה, ב"ש, נצרת ואום אל פחם). תקבולי הפרמיות במסגרת ביטוחים אלה, מופקדים בחשבונות המאגר בלבד וניהול התביעות מבוצע במחלקת התביעות של המאגר בדומה לביטוחי אופנועים באמצעות חברות הביטוח. 8 סניפי מנהל ההסדר מופעלים ע"י חמש סוכנויות ביטוח שנקבעו באמצעות מכרז חיצוני. העמלות המשולמות למפעילי הסניפים הנ"ל, הינן בשיעור 3.09% + מע"מ מפרמיה נטו.

מספר כלי רכב המבוטחים, אשר למעט ביטוחי אופנועים, מאופיינים בביטוחים קצרי מועד, הינו כדלקמן:

<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	
<u>סה"כ</u>	<u>סה"כ</u>	<u>סה"כ</u>	
35,593	35,402	32,971	רכבים פרטיים
<u>2,896</u>	<u>3,114</u>	<u>3,313</u>	רכבים אחרים
38,489	38,516	36,284	סה"כ רכבים
<u>69,265</u>	<u>72,776</u>	<u>80,945</u>	אופנועים
<u>107,754</u>	<u>111,292</u>	<u>117,229</u>	סה"כ

### 3.6 התפתחות התביעות התלויות לגבי שנות חיתום שהחלו לפני שנת הדו"ח בשייר - (באלפי ₪)

<u>2007</u>	<u>2008</u>	
1,207,881	1,325,232	הפרשות לתחילת השנה
(695)	(5,015)	הכנסות מפרמיות
365	283	עמלות והוצאות
315,994	355,656	תשלומי תביעות
1,002,119	1,104,852	הפרשות לסוף התקופה
(111,292)	(140,574)	גרעון בהפרשות

### ביטוח משנה

3.7

נושא עריכת ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (EXCESS OF LOSS) נבחן בדירקטוריון התאגיד והוחלט שלא לערוך ביטוח משנה מהטעמים הבאים:

(א) עלויות ביטוח המשנה גבוהות יחסית.

(ב) פיזור הסיכונים של המאגר בין כל חברות הביטוח בישראל, אשר נושאות בהפסדי הפול (כאשר כל מבטח לפי שיקול דעתו יכול לרכוש ביטוח משנה גם ביחס לאחריותו במסגרת המאגר).

### 3.8 ספקים ונותני שירותים

הספקים המרכזיים של המאגר הינם רוב המוסדות הרפואיים בישראל. קבלת שירותים ממוסדות אלו נכפית בד"כ על המאגר עקב העובדה שנפגעי תאונות דרכים מטופלים על ידם מבלי הצורך לקבל אישור מהמאגר. הספקים האחרים הינם עורכי דין וחוקרים חיצוניים הנותנים שירותים למחלקת התביעות של המאגר. אין למאגר כל תלות בספקים אלו.

### 3.9 תחרות

מושג התחרות איננו רלבנטי למאגר מהטעמים הבאים :

א. קיימת חובה בדין לבטח בביטוח רכב חובה כל בעל רכב המבקש להיות מבוטח בביטוח חובה במסגרת המאגר.

ב. הפרמיה נקבעת לפי הוראות המפקח ולפי הדין אין לסטות ממנה. פרמיה זו גבוהה מהפרמיה שגובות חברות הביטוח במידה ניכרת, כך שאין המאגר נוגס או יכול לנגוס נתח מהשוק של חברות הביטוח.

ג. העובדה שרוב כלי הרכב המבוטחים ע"י המאגר מבוטחים בפרמיה חסרה, גורמת לכך שאין לחברות הביטוח עניין להתחרות במבוטחי המאגר.

### 3.10 מוצרים חדשים

אין למאגר מוצרים חדשים - ראה גם סעיף 3.4.



4.1

**סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות**

- להלן גורמים חיצוניים המשפיעים על אחריותו של המאגר, כשחלקם אינו ניתן לכימות.
- חברות הביטוח כפופות לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ולתקנות ולצווים שהוצאו על פיו וכן להנחיות הפיקוח. שינוי בכל אחד מהני"ל עלול להשפיע על הדיווח הכספי של המאגר, חובותיו ופעילותו.
  - מדיניות קביעת תעריף הביטוח השיווי ע"י המפקח על הביטוח.
  - תקדימים משפטיים המשפיעים על היקף החבות של המאגר, לרבות בהתייחס לתביעות השיבוב של המל"ל ותביעות ייצוגיות.
  - תעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ומוכתבים על ידי משרד האוצר.
  - גידול במצבת כלי הרכב המבוטחים במאגר הן בעלית מספר האופנועים הנמכרים בארץ והן בעלית מספר כלי הרכב שחברות הביטוח לא יבטחו, יגרום לעלייה חדה בהפסדי המאגר.
  - היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים, הפסקת השתתפות אבנר בפוליסות המאגר החל מ- 1.1.03, הינה משמעותית ביותר ביחס להפסדים לגבי שנות הדיווח הבאות (אם כי ההשפעה תלך ותרד באופן הדרגתי).
  - שינויים במספר תאונות הדרכים בישראל ובעיקר במספר תאונות הדרכים בהן מעורבים אופנועים, לרבות מידת חומרת הפגיעה עקב תאונת הדרכים, ישפיעו מהותית על התוצאות העסקיות של המאגר.
  - שינוי מחירי השירות הרפואי לנפגעי תאונות דרכים, לרבות בתעריפי מיון, אשפוז, בדיקות בבתי חולים וקופות החולים ישפיעו על התוצאות העסקיות של המאגר.
  - שינויים ברמת החיים יגרמו לשינויים בחישובי הנזק בגין הפסד בהשתכרות עתידית.
  - הלכת השנים האבודות - בחודש מרץ 2004 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין בתיק עזבון המנוח מיכאל אטינגר ז"ל ("פרשת אטינגר"), אשר הפך הלכה, אשר היתה בתוקף מזה שנים רבות (הלכת גבריאלי), אשר לפיה אין מפצים עזבונו של נפגע על אובדן כושר השתכרות בשנים בהן קוצרה תוחלת חייו ("השנים האבודות"). בפרשת אטינגר קבע בית המשפט העליון, כי הן הניזוק חי אשר תוחלת חייו קוצרה והן עזבונו לאחר מותו, זכאי לפיצוי על אובדן כושר השתכרות, גם בגין השנים האבודות וזאת בגובה ההפרש שבין ההכנסה שאבדה לבין ההוצאות שנחסכו.
- בחודש פברואר 2006 ניתן פסק דין נוסף של העליון בהקשר זה שקבע שההלכה חלה גם על תביעות תלויות ועומדות ועל תאונות שאירעו קודם לפרסום ההלכה, אך אין בה כדי לפתוח מחדש פסקי דין שניתנו קודם לכן, כולל פסקי דין שניתנו מכוח הסכם הפשרה, ואפילו אם ההליך כולו טרם הסתיים מסיבות שונות.
- בהמשך, ניתנו פסקי דין נוספים של בית המשפט העליון שהתייחסו לסוגיות שונות העולות משינוי ההלכה כאמור לעיל, וקבעו אמות מידה להחלת ההלכה ולדרך חישוב הפיצויים על פיה. כמו כן נקבע כי הלכת "השנים האבודות" חלה גם בתביעות על פי חוק הפלת"ד.

להלכה האמורה השלכה על שוק ביטוח חובה. התביעות התלויות ליום 31.12.08 כוללות גם הפרשה מתאימה בגין הלכה זו. בשלב זה, להערכת החברה, לא ניתן לקבוע אם תהיינה התפתחויות נוספות בהלכה האמורה והאם תהיה להם השלכה מהותית נוספת על הרווחיות בעתיד.

- המוסד לביטוח לאומי במכתביו מיום 25.11.2008 ומיום 6.1.2009 הודיע, כי הסכם השיבוב עמו יתבטל ביום 20.2.2010. קיימת מחלוקת עם המל"ל לגבי משמעות הודעתו; המאגר סובר כי ההסכם ממשיך לחול על תביעות שיבוב של המל"ל, אשר נובעות מתאונות דרכים שארעו עד מועד הפסקתו של ההסכם (20.2.2010) וכי הודעת המל"ל אפקטיבית רק לגבי תביעות שיבוב הנשענות על תאונות שאירעו לאחר המועד האמור – ואילו המל"ל סובר שההסכם חל רק על תביעות שיוגשו על ידו עד ליום 20.2.2010 ללא קשר למועד התאונה וכי ההסכם לא יחול על תביעות שיוגשו לאחר ה- 20.2.2010. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעת ביטול ההסכם על עלות התביעות, עם זאת יהיה בו כדי להגדיל סכומי החזר למל"ל.
- יתכן שהירידה הצפויה בשכר הממוצע במשק תשפיע על הפחתה בסך הכל עלות התביעות. יחד עם זאת, מצב של משבר כלכלי מתמשך עלול להגדיל את הונאות הביטוח ו"ניפוחי" התביעות.

#### 4.2 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

##### חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 שם קודם חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א 1981

העיסוק בביטוח מוסדר בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א – 1981 (להלן - "חוק הפיקוח") כולל התקנות, הצווים והחוזרים שהוצאו על פיו.

על המבטח חלה חובה לדווח למפקח על כל שינוי של הדירקטורים או מנהלי העסקים שלו תוך זמן קצוב מיום השינוי.

המפקח או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי לדרוש מהמבטח ומכל דירקטור או מנהל עסקים שלו, למסור כל ידיעה ומסמך הנוגעים לעסקי הביטוח של המבטח.

חוק הפיקוח מסמיך את המפקח לברר תלונות מהציבור בדבר פעולה של מבטח או של סוכן ביטוח בענייני ביטוח.

הפרק המיוחד בחוק הפיקוח המאפשר הגשת תובענה ייצוגית בעילות ובתנאים כמפורט בחוק, חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006 שחוקק ביום 12.3.06 ביטל את הפרק המיוחד בחוק הפיקוח אודות תובענות ייצוגיות, והרחיב במידה ניכרת את עילות התביעה, שניתן להגישן כתובענה ייצוגית.

המפקח רשאי להורות למבטחים, לרבות כלל המבטחים לתקן ליקוי שגילה בין ביחס למקרה מסוים ובין בדרך כלל.

המפקח מוסמך לדרוש מהמבטח תיקון של פגמים שמצא בהתנהלות המבטח, תוך תקופה שפירש בהודעתו. אם המפקח סבור לאחר תום תקופה שקבע, כי הפגמים לא תוקנו כנדרש, הוא רשאי, בתנאים הקבועים בחוק הפיקוח, להורות למבטח שיימנע מסוגי פעולות, לאסור על חלוקת דיבידנד או על מתן הטבות לדירקטורים, למנהלי עסקים, לעובדים או לסוכני ביטוח. למען שמירה על יציבות המבטח מוקנית למפקח סמכות, בתנאים הקבועים בחוק להתלות או להגביל סמכותו של דירקטור, להשעות דירקטור של המבטח או מנהל עסקים שלו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, למנות מנהל מורשה לעסקי המבטח ולמנות מפקח מיוחד להנהלת המבטח.

בתיקון חוק הפיקוח במסגרת חקיקת ועדת בכר, עוגנה במפורש סמכותו של המפקח להוציא חוזרים, אשר בהם רשאי המפקח ליתן הוראות בנוגע לדרכי פעולתם וניהולם של מבטחים וסוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם - הכל כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, בכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו.

### **תיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח בעקבות חקיקת בכר והסדרים נוספים, הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של גופים מוסדיים, כולם או חלקם**

עיקרי התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של מבטחים כוללים, בין היתר, את הוראות הבאות:

- א. הורחבו והוחלו גם על מבטחים שאינם חברות ציבוריות וחברות מנהלות חלק מהכללים החלים לגבי אורגנים, נושאי משרה ומנגנוני בקרה בחברות ציבוריות.
- ב. נקבעו כללים וחובות מינוי של אקטואר ומנהל סיכונים בחברות אלו. מינוי חלק ממלאי התפקידים בחברות אלו כגון מנכ"ל, דירקטור, מבקר פנים ונושאי משרה אחרים שנמנו בהוראות המפקח, טעון אישור מראש של המפקח קודם למינוי ולמפקח הוענקה הסמכות לקבוע כללים לעניין הרכב הדירקטוריון, ועדות השקעה, כשירות חבריו, דרכי עבודתו ונושאים שיידונו בו ובוועדותיו.
- ג. הורחבו סמכויות הפיקוח של המפקח בכל הקשור לניהול תקין של חברות הביטוח וחברות מנהלות וסמכויות או הוראות שקודם לכן ניתנו מכוח חקיקת משנה הועלו לדרגה של חקיקה.
- ד. הורחבה הסמכות להטיל עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים מבלי להיזקק להגשת כתב אישום וכן הוגדלו במידה ניכרת סכומי הקנסות.

ה. נקבעו שורה של הוראות שעבירה עליהם מהווה עבירה פלילית והורחבה אחריות נושאי משרה למניעת עבירות.  
בעקבות התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח כאמור לעיל, פרסם המפקח מספר חוזרים שמטרתם חיזוק מנגנוני הבקרה הפנימית בגופים המוסדיים המנהלים כספי ציבור שעיקרם הם:

**תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב – הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי) התשמ"א – 2001.**

תקנות אלה כוללות, בין היתר, הוראות לעניין השיטה שבה על המבטח לחשב את עתודות הביטוח לגבי כל ענף או סוג ביטוח כמפורט בתקנות.

**תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח 1988**  
תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח – 1988 קובעות את ההוראות החלות על המבטח בדבר תוכנם ופרטיהם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים, ואת העקרונות החשבונאיים לעריכתם.

**פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970**

פקודת הביטוח מסדירה את ההרשאה לעסוק בביטוח רכב חובה, את תנאיה של הפוליסה וכן הוראות שונות ביחס לפוליסה. מכוח פקודה זו התקין שר האוצר תקנות הקובעות את פעולתו של הביטוח השירי, מנהל ההסדר והמאגר וכן את ההקמה והניהול של מאגרי מידע לאיתור הונאות ביטוח. תעריפי הביטוח החלים על המאגר נקבעו מכוח תקנות שהותקנו לפי פקודת הביטוח.

**חוק חוזה הביטוח התשמ"א – 1981**

חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981 מסדיר עניינים שונים ביחסים החוזיים שבין מבטח למבוטח.

חוזה ביטוח הוא חוזה בין מבטח למבוטח המחייב את המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשלם בקרות מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח למוטב. נכרת חוזה ביטוח, על המבטח למסור למבוטח מסמך חתום המפרט את זכויות הצדדים וחיוביהם (להלן – "פוליסה") אלא אם נהוג באותו סוג ביטוח שלא להוציא פוליסה.

חוק חוזה הביטוח קובע הוראות, בין היתר, לעניין חובת הגילוי החלה על המבוטח ותוצאות הפרתה, תקופת הביטוח, הדרכים והמועדים לביטול חוזה ביטוח, תוצאות של שינויים בסיכוני הביטוח, המועדים לתשלום דמי הביטוח ולתשלום תגמולי הביטוח, תקופת ההתיישנות של התביעה לתגמולי ביטוח. הוראות רבות בחוק חוזה הביטוח, אינן ניתנות להתנאה. תחולת חוק חוזה הביטוח על פוליסת ביטוח רכב חובה, היא בכפוף להוראותיה של פקודת הביטוח – מכאן שהוראותיו הצרכניות של חוק חוזה הביטוח מוקחות במידה מסוימת לגבי ביטוח רכב חובה.

## חוק הפלת"ד

במהלך שנת 2006 החלה עבודתה של ועדת מעקב לחוק הפלת"ד שהוקמה ע"י משרד המשפטים שמטרתה, בין היתר, להציע תיקוני חקיקה לחוק זה. הועדה דנה, בין היתר, בנושאים הבאים: הגדלת סכום הפיצויים בגין נזק לא ממוני (כאב וסבל), הגבלת הפיצוי המגיע לנפגעי תאונות דרכים בגין "השנים האבודות" קביעת השתתפות עצמית במקרים מסוימים ועוד.

הטיפול בנושאים אלה עדיין לא הסתיים ובהתאם לא ניתן להעריך בשלב זה את השפעת השינויים המוצעים לחוק הפלת"ד על תוצאות ענף ביטוח זה.

## פוליסה תיקנית

בחודש ספטמבר 2007 פרסם המפקח טיוטת תקנות לקביעת תנאי חוזה לביטוח רכב חובה, בהמשך לטיוטה קודמת בנושא שפורסמה בחודש יוני 2005. בהתאם לטיוטה, מוצע נוסח אחיד לפוליסת ביטוח רכב חובה תיקנית אשר תהווה את הביטוח הסטנדרטי והמחייב. הפוליסה התקנית שהוצעה היא הן לפוליסה רגילה והן לפוליסת סחר (פוליסה למחזיקים במספר רכבים באופן ארעי לצרכי סחר). הפוליסה התקנית קובעת נוסח ותנאים מינמליים לביטוח רכב חובה אשר חברת הביטוח איננה יכולה לשנותם. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות לגבי היקף הכיסוי. טיוטת התקנות מציעה גם לבטל את תקנות ביטוח רכב מנועי (תעודות ביטוח), התש"ל 1970 ומציעה נוסח של תעודת הביטוח שעל מבטח להוציא במסגרת ביטוח רכב מנועי.

הנוסח המוצע של הפוליסה התקנית, כולל הוראות המשיתות קנס מסוים על בעל הפוליסה בגין הפרת חובת הגילוי שלו בנוגע למידע, אשר יכול להשפיע על חישוב שיעור דמי הביטוח. עם זאת, הטיוטה מרחיבה הכיסוי הסטנדרטי גם לשימוש ברכב לצרכי עיסוקו של המבוטח ושוללת תוספת פרמיה להשכרה כאשר הביטוח הוצא על שם השוכר – דבר העשוי להשפיע ישירות על גבה הפרמיה הנגבית ע"י הפול, בנוסף להגדרות המרחיבות את הכיסוי שאין אפשרות לכמת אותם בשלב זה.

## צו פיקוח על מוצרים ושרותי אשפוז בבתי חולים

בחודש ספטמבר 2006 פרסם צו פיקוח על מצרכים ושירותים (שרותי אשפוז ושירותים אמבולטוריים בבתי חולים לנפגעי תאונות דרכים), התשס"ו - 2006. הצו קובע את המחיר המירבי לשירות לנפגע שיהיה "המחיר המרבי הקובע לאותו שירות, כשהוא נמכר לקופות חולים, שלא עבור תאונת דרכים" וכן את מחיר הטיפול במחלקה לרפואה דחופה (מיון).

תחולת הצו מיום 1 בספטמבר 2006. חברות הביטוח, באמצעות איגוד חברות הביטוח בישראל, הגישו עתירה לבג"ץ כנגד החלת הצו. העתירה הינה כנגד החלת הפיקוח על מחירי שירותים רפואיים לנפגעי תאונות דרכים. על קביעת המחיר המירבי וכן בדבר משמעות הצו, היינו, שאיננו גורע מסעיף 22 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994. הדיון בעתירה טרם הסתיים. בית המשפט העליון הפנה את הצדדים למו"מ שהתעכב עד אשר התקבל אישור לעריכת מו"מ מאת הממונה על הגבלים עסקיים. המו"מ צפוי איפוא להתחיל בקרוב. ליישום הצו כאמור אין השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של החברה.

### **חוזרים וטיוטות חוזרים של המפקח שפורסמו בשנת הדו"ח:**

- בחודש מרס 2008 התקבל חוק לתיקון פקודת רכב מנועי (מס' 17) "תיקון מספר 17". במסגרת החוק הוסמך המפקח ליתן הוראות המחייבות מבטחים או המתירות להם לכלול בחוזה ביטוח הוראות בדבר השתתפות עצמית בפוליסות לביטוח רכב חובה. על פי החוק, יוסמך המפקח ליתן הוראות בדבר סכום ההשתתפות העצמית המרבי ולעניין הפחתת דמי ביטוח. בנוסף בוטלה האפשרות לפטור רשויות מקומיות ותאגידים מביטוח כלי רכב שבבעלותם בהתאם להוראות הפקודה, וכן בוטלה האפשרות להוצאת כתב כיסוי זמני. הוראה זו הינה הוראת שעה שתעמוד בתוקף לתקופה של ארבע שנים מיום כניסת התיקון לחוק לתוקף.
- בחודש אפריל 2008 פורסמה טיוטה שלישית של חוזר ביטוח בנושא שימוש במאגר המידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה (כולל בתחום החיתום). תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד 2004 - קובעות, כי העברת פרטי מידע למאגר המידע לאיתור הונאות ביטוח, עיון במידע המצוי בו והפניית שאילתה בנוגע לפרטים אשר במאגר, ייעשו רק על ידי מי שקיבלו לכך הרשאה מאת המבטח. התקנות קובעות כי כל מבטח ימנה מבין עובדיו הבכירים ממונה על מניעת הונאות ביטוח, אשר יהיה אחראי, בין היתר, לקבוע את כשירות המורשים. החוזר נועד לפרט את אמות המידה לקביעת כשירות מורשים, אשר הנם בעלי הרשאת חיתום כהגדרתה בתקנות והוראות נוספות בעניין תהליך החיתום. וכן להסדיר את השימוש של המורשים במאגר המידע לצורך איתור הונאות ביטוח הן אגב הטיפול בתביעות והן אגב החיתום. תחולתו של הסעיף הקובע כי לא תופק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון ואופנוע, וזאת מבלי שבוצע אימות בשאילתה מקוונת במאגר בעת תהליך החיתום, לכל הפחות ביחס לפרטי המידע בשדות החובה בהתאם לתכנית הסטטיסטית, נדחתה ליום 1 בינואר 2009 (באוקטובר 2008 פורסם החוזר – ראה תיאורו להלן).

- בחודש אפריל 2008 פרסם המפקח נייר עמדה בעניין עמדת היועץ המשפטי לממשלה בסוגיית תחולת הדוקטרינה של אשם תורם חוזי בדיני ביטוח. בנייר העמדה מאמץ המפקח את עמדת היועץ המשפטי, לפיה אין מקום להשית אשם תורם חוזי במקרה של התרשלות המבוטח שגרמה לקרות מקרה ביטוח למעט בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: בפוליסת הביטוח קיימת תניית פטור במקרה של התרשלות המבוטח, המבוטח פעל בהתרשלות רבתי והתנהגותו לוותה ביסוד נפשי מסוג פזיזות או אי אכפתיות.
- בחודש יוני 2008 פורסם חוזר גופים מוסדיים בדבר שימוש בפוליסת ביישוב תביעה. החוזר קובע, בין היתר, כי גוף מוסדי לא יחייב עריכת בדיקת פוליסת. עוד נקבע בחוזר כי בדיקת פוליסת תיעשה רק לאחר שנחתם הסכם פוליסת בין הגוף המוסדי ובין התובע, לפיו ניתן להציע לתובע לערוך בדיקת פוליסת רק במקרה בו עלו חשדות למרמה מצד התובע או במקרה של תובע המיוצג על ידי עורך דין (גם אם לא עלו חשדות למרמה מצד התובע) - ובלבד שבהסכם הפוליסת מוסכם שאם התובע ימצא דובר אמת, הבדיקה תהווה ראיה מכרעת ואם לא ימצא דובר אמת, יראו את הבדיקה כאילו לא התקיימה ולא יעשה בה כל שימוש. בחוזר הוראות בדבר גילוי נאות של תנאי הסכם הפוליסת וכן בדבר הוראות שעל הסכם הפוליסת לכלול.
- עוד קובע החוזר, שאין לקבוע בהסכם הפוליסת, כי תוצאות הבדיקה יהוו ראיה מכרעת. כי תובע רשאי לסרב לערוך בדיקת פוליסת, וכי סירוב כאמור לא יפגע בזכויותיו ולא יוגש כראיה לבית המשפט. ההגבלה המרכזית בחוזר היא שעל פי החוזר, גוף מוסדי אינו רשאי להסתמך בעת דחיית תביעה או חלק ממנה, או בעת הקטנה או הפסקת תשלומים עיתיים, על תוצאותיה של בדיקת פוליסת בלבד. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בספטמבר 2008 והוא יחול לגבי כל תביעה שנמסרה לגוף המוסדי ממועד זה. יישומו של החוזר צפוי להקטין באופן משמעותי את השימוש של חברות הביטוח בבדיקות פוליסת.
- בחודש יולי 2008 פרסם המפקח טיוטה שנייה בעניין גמול לדירקטורים חיצוניים בגופים מוסדיים. על פי הטיוטה, מוצע להחיל את הוראות תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התשי"ס 2000 ("תקנות הגמול"), הקובעות, בין היתר, את שכרו של דירקטור חיצוני בגוף מוסדי שהוא חברה ציבורית גם על גוף מוסדי שאינו חברה ציבורית. עוד קובעת הטיוטה, כי על אף האמור בתקנות הגמול, גוף מוסדי יוכל לשלם לדירקטור חיצוני בעל מומחיות מובהקת בתחום הביטוח והפנסיה סכום גבוה יותר מהסכום המשתלם לדירקטור חיצוני שאינו בעל מומחיות כאמור, וכן קובעת הטיוטה הוראות מקלות לגוף מוסדי בעל היקף פעילות נמוך וחברה מנהלת של קופת גמל ענפית. (החוזר פורסם במרץ 2009).
- בחודש יולי 2008 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים בדבר איסוף מידע סטטיסטי אגב יישוב תביעות, הקובעת חובת איסוף ושמירה של נתונים סטטיסטיים ביחס לתביעות של גוף מוסדי והצגתן באתר האינטרנט של הגוף המוסדי, בכל שנה קלנדרית ביחס לשנה שחלפה, וזאת ביחס לתביעות שהוגשו בארבע השנים האחרונות. מטרת איסוף המידע

הסטטיסטי ופרסומו הינו, בין היתר, הגברת הפיקוח והאכיפה של הוראות רגולטוריות בעניין יישוב התביעות וכן מתן כלי נוסף למבוטחים ולעמיתים הפוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עמו יתקשרו.

- בחודש אוגוסט 2008 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר בדבר השתתפות עצמית ברכב חובה בהתאם לסעיף 3 א (א) לפקודת רכב מנועי (נוסח חדש) התש"ל 1970. נקבע כי למבוטח הרוכש ביטוח אופנועים מהמאגר החל מ- 2.11.08, תתאפשר רכישת ביטוח הכוללת תנית השתתפות עצמית בסכום של 10,000 ₪ בגין נזק שאינו נזק ממון ו- 7 ימים בגין אבדן השתכרות, היינו, התעריף יופחת בשיעור של 11%, לעומת תעריף הביטוח ללא תנית השתתפות עצמית (החוזר פורסם בחודש ספטמבר 2008).
- בחודש ספטמבר 2008 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה בעניין הוראות לעניין רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי וכן טיוטה שנייה לתקנות בעניין כללים למניעת ניגוד עניינים של רואה חשבון מבקר. בטיטת החוזר נקבעו כללים לכשירות רואה חשבון מבקר וכן חובת רוטציה של שותפים במשרד רואה החשבון המבקר האחראים על הביקורת ועל סקירת הביקורת בגוף מוסדי. הותוו קווים מנחים לשיתוף פעולה בין הגוף המוסדי לבין רואה החשבון המבקר, מוסדה חובת הדיווח של גוף מוסדי למפקח ביחס לרואה חשבון מבקר במקרים מסוימים, ומוסדה חובת דיווח של רואה חשבון מבקר לאורגנים שונים בחברה. בנוסף מוצע לקבוע חובת בדיקת נאותות של סעיפי הדיווח של ההתחייבויות הביטוחיות, וכן חובת בחינה של בחינת ההשפעה של טכנולוגיית המידע על הבקרה הפנימית ועל הדוחות הכספיים. טיוטת התקנות קובעת הוראות לעניין אי תלות רואה החשבון המבקר, מגבלות לעניין עיסוקים נוספים והעדר ניגוד עניינים ומניעת ניגוד עניינים על ידי אקטואר מבקר (החוזר פורסם בחודש מרץ 2009).
- בחודש ספטמבר 2008 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה בעניין דיווח על נושאי משרה בגופים מוסדיים. טיוטת החוזר יוצרת האחדה בין חוזרים קודמים שהיו בתוקף, משנה חלק מתפקידי נושאי המשרה שמינויים טעון אישור פיקוח ומשנה במקצת את נוסח הדיווחים שיש להעביר לפיקוח אגב מינוי נושא משרה.
- בחודש אוקטובר 2008 פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין הסדרת אופן התנהלותם של הגופים המפוקחים במסגרת תלונות הציבור. עניינה של הטיוטה הינו בהסדרת דרך הטיפול של הגופים המפוקחים על ידי המפקח בתלונות המוגשות למפקח על ידי הציבור, ובכלל זה: המידע שיועבר למפקח במסגרת התשובה, לוחות הזמנים להמצאת המידע והמסמכים התומכים, אופן המצאתם לידי המפקח ודרך הטיפול במקרה שחלק מהמסמכים אינם מצויים בידי הגוף המפוקח.



- בחודש ספטמבר 2008 פרסם המפקח חוזר בעניין תעריפי הביטוח השירי מיום 2.11.2008. על פי החוזר, התעריפים לביטוח השירי יישארו דומים, לתעריפים שהיו בהוגים החל מיום 1.1.2007 כשהם מוצמדים למדד 5/2008 בכפוף לשני שינויים:

א. מבוטח (בעל אופנוע נקוב בשם) הרוכש ביטוח הכולל תנית השתתפות עצמית בסכום של 10,000 ₪ בגין נזק שאינו נזק ממון ו- 7 ימים בגין אבדן השתכרות יקבל הנחה בשיעור של 11%, לעומת ביטוח ללא תנית השתתפות עצמית.

ב. תעריף הביטוח לרכבת להובלת נוסעים יעמוד על 50,000,000 ₪ ותעריף הביטוח לרכבת להובלת מטענים יעמוד על 2,000,000 ₪

- בחודש אוקטובר 2008 פרסם המפקח חוזר בעניין שימוש במאגר המידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה ("מאגר המידע"). במסגרת החוזר הוסדר השימוש של המבטחים בנתוני מאגר המידע לצורך ביצוע אימות פרטים אגב חיתום ואגב הטיפול בתביעה. יובהר כי אופן ניהול השימוש במאגר הן לעניין חיתום והן לעניין סילוק תביעות אוחד לחוזר אחד. נקבעו הוראות המחייבות מבטח לנהל ולתחזק רשימת מורשי גישה למאגר, לרבות קבלת הצהרות חתומות של מורשי הגישה השונים. נקבעה חובת דיווח למפקח ולמפעיל המאגר ביחס למורשי גישה כאמור, וכן חובת אימות של פרטי המידע של מועמד לביטוח אל מול המאגר, חובת קביעת נוהל אחיד לטיפול בסתירות בין נתוני המבוטח לבין נתוני המאגר וחובת הודעה למבוטח במקרה של סתירות בין נתוני המאגר לבין הנתונים שנמסרו על ידי המבוטח.

כמו כן נקבעו הוראות בקשר עם זכות המבוטח לערער על נתונים המצויים במאגר והוראות לעניין איסור על ביטול הפוליסה וגביית פרמיה נוספת כתוצאה מנתונים המצויים במאגר אשר לא נבדקו מראש על ידי המבטח, או השבה של דמי ביטוח כתוצאה מתוצאות ערעור המבוטח על הנתונים המצויים במאגר. תחילתו של הסעיף האוסר להפיק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון ואופנוע, מבלי שבוצע אימות בשאילתה מקוונת במאגר בעת תהליך החיתום, לכל הפחות ביחס לפרטי המידע בשדות החובה, בהתאם לתכנית הסטטיסטית – נדחה ל-1 בנובמבר 2009.

- בחודש אוגוסט 2007 החליטה הממשלה להעביר את האחריות למתן טיפול רפואי לנפגעי תאונות דרכים לקופות החולים. בהצעת חוק ההסדרים לשנת 2008 פורטו ההסדרים המוצעים בקשר עם העברת האחריות האמורה, בדרך של הצעות תיקון לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק הפלת"ד ופקודת רכב מנועי. כמו כן הוצע, בין היתר, לקבוע הוראות לעניין הסכומים שיועברו מ"אבנר"-לקופות החולים בשנים 2008 עד 2010 לשם מימון העברת האחריות האמורה לקופת החולים.

חוק ההסדרים ל 2008 - לא כלל את הצעות התיקון, אך הוא הועבר לוועדת הכספים לשם הכנת הצעת החוק לקריאה שנייה ושלישית. בסופו של דבר, משרד האוצר עצר את הליכי החקיקה מחשש שהחוק ישית נטל תקציבי על המדינה, לאחר שאבנר תפסיק להשתתף במימון העברת האחריות האמורה לקופות החולים. אם ההצעות תתקבלנה, יישומן עשוי לגרום להקטנת היקף הפרמיות ובמקביל להקטנת עלות התביעות וההוצאות בענף רכב חובה, אך הסיכוי לכך הוא קטן ונראה שלפי שעה הצעת החוק נזנחה .

- בחודש ינואר 2008 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שמטרתו להסדיר את דרכי עבודת רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי ואת מארג היחסים שלו עם הגוף המוסדי ועם הממונה על שוק ההון, כולל חובת דיווח של רואה החשבון לממונה במקרים מסוימים . כן פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (כללים למניעת ניגודי עניינים של רואה חשבון מבקר), התשס"ח- 2008, הקובעות כללים למניעת ניגודי עניינים ולהבטחת אי תלותו של רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי. החוזר האמור פורסם בחודש מרץ 2009 עם שינויים קלים לעומת הטייטה. תחולתו של החוזר היא עם פרסומו למעט: (א) דוח שנתי מפורט כאמור בסעיף 1א7 לחוזר יוגש לראשונה בגין הדוחות הכספיים לשנת 2009. (ב) על אף האמור בסעיף 3ב4 לחוזר, שותף אחראי על הביקורת ושותף אחראי על סקירת הביקורת שבמועד פרסומו של חוזר זה מכהנים כדין בגוף מוסדי כשותפים כאמור, רשאים להמשיך ולכהן בגוף המוסדי כשותפים כאמור עד תום חמש שנים ממועד תחילת כהונתם או שנתיים ממועד פרסומו של החוזר, לפי המאוחר.
  - בחודש פברואר 2008 פורסמה טיוטת חוזר ביטוח הכוללת הנחיות בנוגע לאימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים ( IFRS ) בדוחות הכספיים של חברות הביטוח. טיוטת החוזר פורסמה בהמשך לחוזר גופים מוסדיים 2007-7-9 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים ( IFRS ) בגופים מוסדיים, ומטרתה לתת הנחיות הנוגעות לשני נושאים עיקריים: א. הוראות הנוגעות ליישום אימוץ התקינה הבינלאומית בדוחות הכספיים לשנת 2007 ב. הוראות בנוגע למבנה הדוחות הכספיים החל מהרבעון הראשון לשנת 2008. בחודש פברואר 2009 פורסם החוזר
  - בחודש פברואר 2008 פורסם האוצר טיוטת חוזר ביטוח "היערכות ל-SOLVENCY II". הטיוטת פורסמה בהמשך לאימוץ נוסח מוצע של דירקטיבה SOLVENCY II על ידי האיחוד האירופי. בחודש מרץ 2009 החוזר פורסם.
- הערכת החברה הינה מידע צופה פני עתיד המבוססת על ההוראות הקיימות .**  
**צפי זה עלול שלא להתממש במקרה של תיקוני חקיקה אשר אין ביכולת החברה לחזות או במקרה של התנהגות השוק באופן שונה מזה המוערך על-ידיה במועד פרסום דוח זה.**

## עדכוני חקיקה :

- ב- 4.2.08 התקבל בכנסת תיקון מספר 20 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה – 1975 הקובע כי החל מ- 1.6.08 אם ארעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחר או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 75% (במקום 50% עד ליום 31.5.08) מנזקי הגוף שהמבטחים של האופנוע יהיו חייבים בתשלום לרוכבי האופנוע.  
בהצעת חוק ההסדרים הכלולה בהצעת התקציב לשנת 2009, שטרם הוכרעה בממשלה מדובר על החזרה לרמה של 50%.
- בחודש נובמבר 2007 פורסמה מטעם הממשלה הצעת חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (תיקון מס' 17), התשס"ח – 2007. לפי נוסח החוק המוצע יתאפשר למבוטח לרכוש פוליסת ביטוח חובה עם השתתפות עצמית, וזאת בפרמיה נמוכה יותר מזו המשולמת במסגרת פוליסה כזו, ללא השתתפות עצמית.  
הצעת חוק זו אוחדה עם הצעת חוק פרטית דומה, שהתייחסה לאפשרות למכור פוליסה עם השתתפות עצמית בביטוח רכב חובה של אופנועים. לפי הצעת החוק תוסמך הרשות המוסמכת (שר האוצר או מי ששר האוצר מינה בהודעה ברשומות) להורות למבטח או להתיר לו להנפיק פוליסה בענף ביטוח רכב חובה הכוללת הוראה לעניין השתתפות עצמית, אשר תנוכה מתגמולי הביטוח המגיעים לנוהג הרכב בלבד, מסעיף אבדן השתכרות בפועל, או מסעיף נזק שאינו ממון, באופן ובתנאים שתורה הרשות. חברת ביטוח או התאגיד המנהל שימכרו ביטוחים בשם המאגר יהיו חייבים להציע למבוטח הפונה להתקשר עם המאגר גם תוכנית ביטוח ללא השתתפות עצמית, כאשר הבחירה בין השתיים תהיה בידי המבוטח.  
ביום 24.3.08 אושרה הצעת החוק בכנסת בקריאה שנייה ושלישית. ( ראה לעיל אודות חוזר השתתפות בביטוח חובה) יצוין שמספר הפוליסות בהן בחר המבוטח להפעיל את החלופה של ביטוח עם השתתפות עצמית הוא שולי.
- בחודש יולי 2008 פורסם תיקון 21 לחוק הפלתי"ד לפיו על קרנית למסור מידע למבקש, אשר ציין כי המידע נדרש לו לשם מימוש זכויותיו בקשר לתאונת דרכים. המידע ימסר לפי מספר רישוי של רכב והוא יכלול את שם המבטח של הרכב ומספר הפוליסה. בנוסף תהיה גם המשטרה זכאית לקבל את המידע לצורך מילוי תפקידיה כמפורט בתיקון האמור. בעקבות תיקון זה פרסם הפיקוח את טיוטת תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מסירת מידע מהקרן), התשס"ט- 2008, אשר קובעות שגופים נוספים זכאים לקבל מידע מקרנית (מבטח, החברה, מד"א, המל"ל, מוסד רפואי ומשרד הביטחון). התקנות אף מסדירות את אופן קבלת המידע שעל קרנית למסור לפי תיקון 21 לחוק הפלתי"ד ואת עלות השאילתא.

## השקעות 3.4

למאגר אין השקעות מכל סוג שהוא, למעט ריביות מכספים שוטפים המופקדים בבנקים.

## ביטוח משנה 4.4

3.7. המאגר לא התקשר בביטוחי משנה ראה סעיף

התאגיד רוכש מעת לעת מוצרים ושירותים בתחומים שונים לצורך תפעול עסקיו. התאגיד קשור עם מספר לא רב של נותני שירותים והוא בוחר בהם בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם וכדומה. בדרך כלל ההתקשרויות הינן לתקופה בלתי קצובה ואינה כוללת הסדר בלעדיות. למאגר ספקי שירותים נלווים לסילוק תביעות ביטוח כעורכי דין, חוקרים, מומחים רפואיים ומוסדות רפואיים. עלויות השירותים הללו נזקפות לעלות התביעה. התאגיד קשור בנוסף גם עם מספר ספקי חומרה ותוכנה המספקים את החומרה והתוכנה. נעשו חוזים עם רוב הספקים ביניהם חוקרים, אוספי תיעוד רפואי, עו"ד חיצוניים ונותני שירותי חומרה ותוכנה. והוא קשור אתם בהסכמים שונים למתן שירותי תחזוקה לחומרה ותוכנה. בנוסף קשור התאגיד בהסכם עם חב' ליסינג לרכבי נושאי משרה בחברה (ראה גם סעיף 3.8).

**הון אנושי**

מבנה הארגוני של מנהלת התאגיד הינו בן 4 מחלקות בכפיפות למנכ"ל: מחלקת תביעות, מחלקת מערכות מידע, מחלקת חשבונות, ומחלקת פוליסות. מצבת כח האדם בהתאם הינה כדלקמן:

שנת 2006	שנת 2007	שנת 2008	
30	30	32	מחלקת תביעות
3	3	3	מחלקת דואר סריקה ומפתוח
4	4	4	מחלקת מערכות מידע
4	4	4	מחלקת חשבונות
2	2	2	מחלקת פוליסות
2	2	2	מינהלה
45	45	47	סה"כ

כל העובדים במנהל ההסדר, לרבות נושאי משרה, מועסקים על פי הסכמי עבודה אישיים, בהם נקבעו תנאי ההעסקה והתנאים הנלווים הכוללים תשלום משכורת י"ג קרן השתלמות, חופשה והבראה. התחייבויות מנהל ההסדר בגין סיום יחסי עובד מעביד מכוסות במלואן בפוליסת ביטוח ו/או מופרשות בספרי התאגיד. מערכת השכר והתגמול לעובדי התאגיד מבוססת בעיקרה על התאמה בין רמת התגמול לתפקודו של העובד, ניסיונו ולתרומתו למערכת.

התגמול השנתי הוא אישי ומותאם למרכיבי התפקיד, לביצועים האישיים ולפוטנציאל האישי. התגמול מתקיים באמצעות כלים ניהוליים שונים כגון: העלאות שכר, בונוס במטרה לשמר ולתמרץ את העובדים. נושאי המשרה במנהל ההסדר מונים 5 מנהלים.

למנהלים כאמור צמוד רכב באמצעות חוזי לסינג.  
פרטים נוספים על נושאי משרה ותשלומים בפרק 5 תקנה 26 (א).

#### 4.7 שיווק והפצה

נושא שיווק והפצה, שיעור העמלות המשולמות, מוצגים בסעיף 3.5.

#### 4.8 רכוש קבוע

למאגר אין רכוש וציוד. מערכות המחשב הן התוכנה והן החומרה וכן הריהוט המשרדי מתקבלות מתאגיד המנהל של המאגר.

#### 4.9 עונתיות

אין עונתיות בשיווק פרמיות במאגר. פרמיות המאגר, למעט אופנועים, מאופיינות באחוז ניכר של פרמיות לתקופה קצרה.

#### דמי ביטוח ברוטו בשנים 2006-2008 (באלפי ₪)

שנה	2008	2007
רבעון ראשון	63,275	58,710
רבעון שני	84,880	70,460
רבעון שלישי	81,040	69,126
רבעון רביעי	72,770	67,187
סה"כ	301,965	265,483

#### 4.10 נכסים לא מוחשיים

##### מאגרי מידע

מנהל ההסדר מחזיק במאגרי מידע רשומים שונים, אשר במסגרתם אף מוחזקים הנתונים הנמסרים על ידי לקוחות המאגר. מידע האגור במאגרים אודות לקוחות, כולל מידע שנמסר על ידם בעת רכישת פוליסות המאגר, עקב טיפול בתביעות ביטוח וכיו"ב.  
כמו כן למנהל ההסדר מאגרים רשומים אודות ספקים, נותני שירותים, עובדי המאגר וכיוצ"ב פרטים אשר שמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראת דין. מאגרי המידע משמשים את המאגר בתפעול השוטף של עסקיו.

- ביום 28 בדצמבר, 2006 הגיש מועדון האופנועים הישראלי עתירה לבג"ץ שעניינה ביטול חוזר המפקח על הביטוח (להלן - המפקח) מיום 11 בדצמבר, 2006, הקובע העלאת תעריפי הביטוח השיורי לרכב דו גלגלי בהתאם לסמכותו לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 ושנכנסו לתוקפם ביום 1 בינואר, 2007. העתירה היא נגד הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, שר האוצר, שר התחבורה והמאגר. העותר טוען כי החוזר יוצר מדיניות הפוגעת ברכבים דו גלגליים ומונע את השימוש בהם.

נתבקש צו ביניים האוסר על המפקח להפעיל את התעריף החדש, אך הבקשה לא התקבלה במעמד צד אחד. העתירה והבקשה לצו ביניים נקבעו לדיון ליום 30 ביולי, 2008. גם מועד זה נדחה שוב עקב בקשת הצדדים בהסכמה וזאת נוכח השלמת הליכי חקיקה (שבעת הגשת העתירה היו מצויים בשלבי חקיקה מתקדמים), שאופן יישומם עשוי להשליך על המשך הדיון בעתירה. בג"ץ נעתר לבקשת הדחייה וקבע את הדיון ליום 22.1.09 שעה 9:00. אף מועד זה נדחה לבקשת הצדדים, כדי לבחון כיצד ישפיעו דברי החקיקה, שהתקבלו לאחרונה בענין אופנועים על שוק הביטוח. עוד נקבע על ידי בית המשפט, שעל הצדדים להודיע עד ליום 1.9.2009 אם העתירה התייתרה או שיש לקבוע אותה לדיון – ועד למתן החלטה בענין לא ייקבע התיק לדיון.

להערכת המאגר בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים, הסיכוי שהעתירה תתקבל באופן שהתעריף החדש יבוטל למפרע מיום 1 בינואר, 2007 הוא קלוש, מה עוד שסיכויי ההצלחה של העתירה הם קטנים.
- ביום 25 באוקטובר, 2006 הוגשה עתירה כנגד המאגר בה נתבקש בית המשפט להורות, כי המאגר כפוף להוראות חוק המכרזים. העתירה נדחתה על-ידי בית המשפט בפסק דין מיום 22 באוגוסט, 2007. ביום 7.10.07 הוגש ערעור מטעם המבקש לבית המשפט העליון. הצדדים הגישו את סיכומי טענותיהם בכתב ואף נערך ביום 3.1.09 דיון לשם השלמת טיעונים בעל פה. עתה מצפים לפסק דין בערעור של בית המשפט העליון. להערכת המאגר על יסוד חוות דעת של יועציו המשפטיים הסיכויים שהערעור יתקבל קטנים, ומכל מקום קבלת הערעור לא תיצור חיוב כספי על החברה.

4.12 מימון

למאגר אין הון פעיל מושקע, אין השקעות, אין נכסים כלשהם ואין מימון זר ואין מרכיב של הכנסות מהשקעות. לשם מימון פעילותו של המאגר, נערך חודש בחודשו חשבון הכנסות בניכוי הוצאות, (כולל תשלומי התביעות). כל יתרה שלילית<sup>10</sup> מוזרמת מיידית על ידי המבטחים למאגר, בהתאם להוראות התקנון.

<sup>10</sup> הנובעת מכך שסכום ההוצאות גדול מסכום ההכנסות

המאגר הינו ביטוח משותף ולפיכך איננו נישום לצורכי מס, מה עוד שפעילותו הפסדית. בכל מקרה נושא המיסוי מתבצע בתוך החברות המשתתפות במאגר.

<p><b>למצב הכלכלי במדינה תהייה (השפעה בינונית) על תוצאות המאגר.</b></p>	*	סיכוני מאקרו
<p><b>התפרצות אינפלציונית ו/או פיחות עלולים להשפיע (השפעה קטנה) על עלות התביעות המשולמות.</b></p>	*	
<p><b>גידול בתאונות דרכים וחומרתן (השפעה גדולה).</b></p>	*	סיכוני ענפים
<p><b>תקדימים משפטיים וחקיקה הנוגעים לתשלומי תביעות (השפעה גדולה).</b></p>	*	
<p><b>שינויים מהותיים בתעריפי האשפוז בארץ (השפעה בינונית).</b></p>	*	
<p><b>שינויים במדיניות ביטוח לאומי (השפעה בינונית)</b></p>	*	
<p><b>גידול בפשיעה והונאות (השפעה בינונית).</b></p>	*	
<p><b>היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ונקבעים בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח, לכל שינוי בהקפאתם, להקטנתם ולאי התאמתם ישנה השפעה שלילית (השפעה גדולה) על תוצאות העסקיות של המאגר.</b></p>	*	סיכונים ייחודיים למאגר
<p><b>מידת ההשפעה של גורמי סיכון על פעילות החברה מהווה מידע צופה פני עתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת במאגר נכון לתאריך הדוחות וכן כוללת הערכות או כוונות של המאגר. ההשפעה של המידע האמור על המאגר עלולה להיות שונה באופן מהותי מן התוצאות המשתמעות ממידע זה.</b></p>	*	הערה

ניהול הסיכונים במאגר אינו כמקובל בחברות ביטוח, וזאת מהסיבות כדלקמן:

- למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
- תעריפי הפול אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הפיקוח, כאשר ידוע שבחלקם מכסים רק חלק מהסיכון.
- אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות

- אין למאגר ביטוח משנה כל שהוא בעקר מהסיבה שהסיכונים במאגר, מעצם מבנהו, מתפזרים בין כל המבטחים בשוק.
- המאגר מבוסס על הרציונל שהסיכונים יכוסו על ידי חברות הביטוח ומכאן שעליו להתרכז בסיכוני הגבייה שאינם ממשיים, הן לאור אמצעי הגבייה הקשיחים המצויים בידי התאגיד, הן לאור פיזור הנשיאה בסיכון והן לאור האחריות החילופית של קרנית למקרה שמבטח אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו.
- ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד על הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו (שלא ישולמו פיצויים ביתר).

#### 4.15 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

אין למאגר הסכמים מהותיים עם גופים חיצוניים ו/או עובדים.  
 כמו כן אין למאגר הסכמי שיתוף פעולה אסטרטגים למעט מבנה פעילותו והתנהלותו עם חברות הביטוח כפי שמתואר בסעיפים 1.1.

#### 4.16 מידע בדבר שינוי חריג בעסקי החברה

בשנת 2008 לא היו אירועים או עניינים החורגים מעסקי החברה הרגילים.

#### 4.17 אירוע או עניין החורגים מעסקי החברה הרגילים

בשנת 2008 לא היו אירועים או עניינים החורגים מעסקי החברה הרגילים.

#### 4.18 עדים ואסטרטגיה עסקית

היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ולא אקטואריים מלאים ונקבעים בלעדית על ידי הפיקוח על הביטוח, אין לחברה אפשרות לתכנן אסטרטגיה עסקית לגבי הכנסותיה.  
 יעדו של המאגר הוא לאפשר לכל בעל רכב, שלא השיג ביטוח חובה מחברות הביטוח להשיג ביטוח רכב חובה מתאים מהמאגר בנוסף, מטרת המאגר בכפוף לגורמי תאונות דרכים שאין לה שליטה בהן, לשמור על רמת סילוק תביעות גוף הולמת ונכונה, כדי להקטין את הפסדיה הצפויים.

#### 4.19 צפי להתפתחות בשנה הקרובה

בכוונת המאגר ליישם בשנת 2009 הפעלת השתתפות עצמית בפוליסות אופנועים ששווקה התחיל בנובמבר 2008. ראה חלק ד' סעיף 4.2 לעיל.



אין למאגר פעילות בחוץ לארץ. המאגר פועל בפריסה ארצית באמצעות סניפים ובביטוח אופנועים באמצעות חברות הביטוח וסוכניהן שגם להם פריסה רחבה בישראל (ראה גם חלק ג' סעיף 3.5).

4.21 **תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה**

- תעריפי המאגר, קרי הכנסותיה, נקבעות בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח כתעריף חסר. קביעה שתמשך גם בשנת 2009.
- האוכלוסייה העיקרית של המאגר הינה רוב בעלי האופנועים, שגם בשנת 2008 רובם יהיו מבוטחים במאגר. האוכלוסייה השניה של המאגר, היא בעלי רכבים אחרים שחברות הביטוח לא ביטחו. הצפי שמספרם יעלה בשנת 2009 אך לא בשיעור משמעותי.
- הצפי הוא שתשלומי התביעות בשנת 2009 יהיו גדולים יותר מאשר בשנת 2009 - דבר שיגדיל את הפסדי המאגר בהתאם. הטעמים העיקריים לכך הם:
  - א. מסתמן המשך עליה בתאונות הדרכים אצל מבוטחי המאגר.
  - ב. המשך עליה בחומרת הפגיעות בהם מעורבים מבוטחי המאגר (אופנועים בעיקר).
- ייתכן שלתיקון מס' 20 לחוק הפלת"ד תהיה בטווח הקצר השפעה חיובית על התוצאות העסקיות (ראה סעיף 4.2 לעיל).

4.22 **משטר תאגדי**

דירקטוריון החברה מונה 6 דירקטורים כאשר 2 דירקטורים מתוכם הינם דירקטורים חיצוניים. מספר ישיבות הדירקטוריון במשך השנה החולפת ומספר המשתתפים בכל ישיבה הינו כדלקמן:

1. 22.1.08 - 5 דירקטורים + 5 משתתפים נוספים.
2. 30.3.08 - 5 דירקטורים + 6 משתתפים נוספים.
3. 15.6.08 - 6 דירקטורים + 5 משתתפים נוספים.
4. 31.8.08 - 5 דירקטורים + 7 משתתפים נוספים.
5. 17.11.08 - 6 דירקטורים + 6 משתתפים נוספים.
6. 31.12.08 - 5 דירקטורים + 3 משתתפים נוספים.

## וועדת הביקורת

בהתאם להוראות הדין תפקידי וועדת הביקורת:

1. לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של התאגיד, בין השאר תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה או עם רואה החשבון המבקר, ולהציע לדירקטוריון דרכים לתיקונם.
2. להחליט אם לאשר פעולות ועסקאות הטעונות אישור וועדת ביקורת לפי סעיפים 255 ו-268 עד 275.

### לדון ולהחליט לפחות בנושאים הבאים:

- בעת סיום תקופת מינויו של רואה החשבון המבקר ולפחות אחת לשלוש שנים – מינוי רואה חשבון מבקר אחר במקומו או המשך כהונתו ונתינת המלצתה לאסיפה הכללית בענין זה;
- מתן המלצה לאסיפה הכללית או לדירקטוריון, לפי הענין, בדבר שכרו של רואה החשבון המבקר בעד פעולת הביקורת, לאחר שבחנה כי השכר הולם את היקף הביקורת הנדרש;
- קביעת שירותים נוספים שנותן רואה החשבון המבקר למאגר ולחברה, שאינם פעולת ביקורת, אשר לא יידרשו לגביהם אישור מראש של הוועדה וקביעת שכר בעדם, אישור מראש של שירותים נוספים שלא נקבעו כאמור ואישור השכר בעדם;
- מתן המלצה לדירקטוריון בדבר שכרם ואופן תגמולם של המבקר הפנימי.
- שמירה על אי-תלות של רואה החשבון המבקר ושל המבקר הפנימי, לרבות לענין משך כהונתם של רואה החשבון המבקר ושל מבקר פנימי שאינו עובד של החברה ומעקב שוטף אחר אי-תלותם;
- חוות דעתו של רואה החשבון המבקר לגבי דוחות כספיים של המאגר והחברה;
- נאותות הדוחות הכספיים של המאגר והחברה, ובכלל זה המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות של המאגר והתאגיד;

- קיום הוראות כל דין וכללים מקצועיים ואתיים החלים על החברה, על נושאי משרה בה ועל עובדיה ;
- אישור תכנית עבודה שנתית או תקופתית למבקר הפנימי, לרבות אישור היקפה, בשים לב להבטחת רציפותה וסבירותה, ומעקב אחר יישומה ;
- הדוח שהגיש המבקר הפנימי וממצאיו וכן מעקב אחר תיקון הליקויים שנמצאו בדוח ;
- מתן המלצה לדירקטוריון באשר לפעולות המתחייבות מדוחות ביקורת מטעם המפקח ומהחלטות המפקח בתלונות שהוגשו נגד החברה או המאגר לפי סעיפים 60 עד 62 לחוק הפיקוח על הביטוח, שהעתק מהן הועבר למבקר הפנימי ;
- קביעת נהלים לטיפול בתלונות עובדים הקשורות בדוחות כספיים, בבקרה הפנימית ובציות להוראות הדין, תוך הבטחת שמירה על סודיות זהות המתלונן ;
- כל נושא שהמפקח דרש להעמיד על סדר היום, בין אם דרש זאת מכלל המבטחים ובין אם מהחברה בלבד.

#### 4. פרטים על מספר הדיונים וההשתתפות:

- מספר החברים בוועדה – 3 (שני חברים מתוכם הינם שני הדירקטורים החיצוניים).
- מספר ישיבות הוועדה במשך השנה החולפת ומספר המשתתפים בכל ישיבה הינו כדלקמן :

1. 17.3.08 - 2 חברי וועדה + 7 משתתפים נוספים.
2. 15.6.08 - 3 חברי וועדה + 5 משתתפים נוספים
3. 26.8.08 - 3 חברי וועדה + 5 משתתפים נוספים.
4. 15.9.08 - 3 חברי וועדה + 8 משתתפים נוספים .
5. 31.12.08 - 3 חברי וועדה + 3 משתתפים נוספים.

#### קצין ציות

ההסדר התחיקתי אינו מחייב מינוי של קצין ציות. הנהלת החברה מטמיעה את הוראות הדין ומפקחת על קיומן, וזאת בין היתר, באמצעות כל אחד מחברי ההנהלה, לגבי התחום שבאחריותו, באמצעות נהלים והוראות המופצים על ידה, הרצאות לעובדי החברה, וביקורת פנימית על ידי המבקר הפנימי של החברה.

## פרק 2

דו"ח הדירקטוריון

הצהרות המנהלים (SOX)

## דוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון ערוך ומוצג כחלק מהדוחות הכספיים השנתיים של המאגר. הדוח סוקר את השינויים העיקריים בפעילויות השוטפות בשנת 2008. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדו"ח התקופתי על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדו"ח התקופתי כולו כמקשה אחת.

### 1. תיאור המבטח

ראה פרק 1 בתיאור עסקי המאגר - חלק א'.

### 2. תיאור הסביבה העסקית ומגמות בענף הביטוח

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - חלק ג'.

### 3. צו הסדרי חציה

בחודש יולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים על נזקי גוף כמשמעותם בחוק. ביום 4 בפברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה – 1975 הקובע כי החל מיום 1 ביוני 2008 אחוז ההשתתפות הוגדל מ- 50% ל- 75%. ראה הרחבה בתיאור עסקי המאגר – חלק ב'.

### 4. עתודות ביטוח

היות ותעריפי הפול הינם תעריפים חסרים, לא קיימות במאגר עתודות של עודף הכנסות על הוצאות כמקובל בענפי רכב חובה.

המאגר ממומן חודש בחודשו על ידי בעלי מניותיו ולכן אין השקעות כלשהן המניבות הכנסות מהשקעות. כתוצאה מכך תשלומי התביעות והערכות של תביעות תלויות בכל שנת חיתום נרשמות שנה בשנה כחלק שוטף מדוחות רווח והפסד של המאגר ללא צבירה לעתודות ביטוח.

עתודות ביטוח של החברה מורכבות בעיקר מתביעות תלויות המוערכות בחברה פרטנית ומשוות להערכות האקטואר. בחלק ניכר משנות החיתום הערכות הפרטניות עולות על הערכות האקטואר.

### 5. מצב כספי

- למאגר אין הון עצמי או דרישות להון עצמי כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח, היות והחברות המשתתפות במאגר, קרי חברות הביטוח, נושאות במלוא התחייבויותיו של המאגר ולמלוא תזרים המזומנים של המאגר (כאמור מדובר בביטוח משותף ודרישות ההון ממילא באות לידי ביטוי בכל חברה וחברה), לפיכך המאגר אינו צריך להחזיק בהון עצמי.

סה"כ המאזן ליום 31 בדצמבר 2008 הסתכם ב- 1.52 מיליארד ₪ בהשוואה לסך 1.36 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2007.

סה"כ עתודות ביטוח ותביעות תלויות, הסתכמו ב- 1.47 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2008 בהשוואה לסך 1.33 מיליארד ₪ ב- 31 בדצמבר 2007.

## 6. גילוי בדבר רואי חשבון המבקרים

רואי חשבון של החברה הינם משרד קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון. השותף המטפל מטעם המשרד הינו רו"ח עזרא גבאי הוצאות שכר הטרחה לרואי החשבון בגין עריכת דוחות כספים ודוחות לשלטונות המס הסתכם בסך 110,000 ₪ בהשוואה לסכום דומה בשנת 2007.

## 7. גילוי בדבר המבקר הפנימי בחברה

### 1.7 **שם המבקר הפנימי:** גלי גנה, רו"ח.

**תאריך תחילת כהונתו:** אפריל 2003.

כישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד:

**השכלה:** בוגר המכללה למנהל בחשבונאות ומנהל עסקים, רו"ח מוסמך, בעל תואר שני בביקורת פנימית ומנהל ציבורי מאוניברסיטת בר-אילן, מבקר מערכות מידע ממוחשבות מוסמך (CISA), מבקר פנימי מוסמך (CIA).

**נסיון מקצועי:** רו"ח, מבקר פנימי ושותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום-הולצמן, משמש כמבקר פנימי בעל נסיון בביקורת פנימית, סקרי סיכונים וביקורת חקירתית, בחברות ביטוח ותאגידי פיננסיים.

\* למבקר הפנימי אין אחזקות בני"ע בחברה.

\* המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות וכן הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

### 7.2 **דרך המינוי**

מינויו של המבקר הפנימי אושר על ידי מועצת המנהלים של החברה בתאריך 26 בפברואר 2003. בין הנימוקים לאישורו: כישוריו, נסיונו הרב של המבקר הן בביקורת הפנימית והן בביקורת בתאגידי ביטוח. המבקר הפנימי אינו עובד התאגיד. בביקורתו הוא נעזר בצוות מיומן (אנשי מחשב, שוק ההון, כלכלנים ומומחים לתחומים הנבדקים).

### 7.3 **זהות הממונה על מבקר הפנימי**

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הינו יו"ר מועצת המנהלים, תוך תיאום עם וועדת הביקורת.

### 7.4 **תוכנית עבודה**

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית בחברה נתמכת בסקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת, על בסיסו נקבעה תוכנית עבודה רב שנתית. החל משנת 2008 תוכנית העבודה הרב שנתית נערכת לתקופה של 4 שנים. תוכנית העבודה השנתית אושרה על ידי ועדת הביקורת. תוכנית העבודה הרב שנתית מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה וזאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים בחברה.

השיקולים בקביעת תוכנית הביקורת כוללים בין השאר:

- ♦ מיפוי וניתוח סיכונים בהתאם לסקר הסיכונים
- ♦ סקר סיכונים למניעת מעילות והונאות בשנת 2008
- ♦ פוטנציאל ליעילות וחסכון.
- ♦ סיכונים טבועים בפעילותה של החברה.
- ♦ רגולציה ותקנות החלות על התאגיד.
- ♦ נקודות תורפה הנראות להנהלה או לוועדת הביקורת ולמבקר - באופן שוטף.

בידי הנהלת התאגיד קיימת אפשרות לסטות מהתוכנית שנקבעה או להרחיב את היקף התוכנית.

## 7.5 היקף העסקה

המבקר וצוותו הועסקו בשנת 2008 בהיקף כולל של כ-860 שעות ביקורת, לפי תוכנית עבודה כני"ל.

## 7.6 עריכת הביקורת

הביקורת נערכה בהתאם לתקנים מקצועיים הכלולים אף בהנחיות של לשכת (U.S.A) I.I.A וכן בהתאם להנחיות חוק הביקורת הפנימית התשנ"ב 1992 וחוק החברות התשנ"ט 1999, והנחיות המפקח על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

למבקר וצוותו ניסיון רב שנים בתחום הבקורת הפנימית וביקורת החקירתית בענפי הביטוח, הפנסיה, הגמל, שוק ההון והמחשוב וידע נרחב בחשבונאות ומשפט.

## 7.7 גישה למידע

במהלך עבודת הביקורת, הומצאו למבקר הפנימי המסמכים ומידע כנדרש וכן ניתנה למבקר גישה מלאה, שוטפת ובלתי מוגבלת למערכות המידע ולנתונים כספיים לצורך עבודתו.

## 7.8 דין וחשבון המבקר הפנימי

דוחות הביקורת הפנימית מוגשים בכתב ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר וועדת הביקורת, לתברי וועדת הביקורת ומנכ"ל החברה. במהלך שנת 2008 הוגשו 5 דוחות ביקורת הפנימית בחודשים: מרץ 2008, אוגוסט 2008, אוקטובר 2008, דצמבר 2008. וועדת הביקורת דנה בדוחות המבקר בישיבותיה בתאריכים: 17/3/2008, 15/6/2008, 26/8/2008, 15/9/2008, 31/12/2008.

## 7.9 הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת דירקטוריון החברה וועדת הביקורת, המבקר הפנימי וצוותו הינם בעלי השכלה מתאימה למילוי תפקידיהם ובעלי ניסיון רב בשוק הביטוח. תוכנית העבודה תואמת את דרישות הנהלת החברה ומקיפה את פעילות החברה באופן סביר.

## 7.10 תגמול

תגמול למערך הביקורת הפנימית הינו בשכר המשולם בהתאם לשעות העבודה. עלות שכר הביקורת הפנימית הינה העלות למערך הכולל את כל אנשי הצוות וכן הוצאות המנהלה, נסיעות, הדפסות וכיו"ב היתה בשנת 2008 כ- 198 אלפי ₪. מדיניות הדירקטוריון הינה עצמאית ואי תלות הביקורת הפנימית. לדעת הדירקטוריון, השכר המשולם משקף יעילות העבודה והוא מתפרס ומכסה צוות עובדים מגוון ואין בו פגיעה בעקרון אי התלות של המבקר.

## 8. תוצאות הפעילות

- ההפסד בשנת 2008 הסתכם ב- 217.6 מיליוני ₪ בהשוואה להפסד בסך 187.8 מיליוני ₪ בשנת 2007.
- לפי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים בשנת 2008 נרשמה עליה חדה במספר רוכבי אופנוע ההרוגים בהשוואה לשנת 2007. מתחילת השנה נהרגו 47 רוכבי אופנוע המהווים 10.6% מכלל ההרוגים בשנה זו. מדובר בעלייה חדה של 27% בהשוואה לשנת 2007 בה נהרגו 37 רוכבי אופנוע. כל זאת בשעה שבכלל אוכלוסיית הנוהגים ישנה ירידה משמעותית במספר ההרוגים בשנת 2008 בהשוואה לשנת 2007.

בדו"ח סקירה של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים לשנת 2006 העובדות כדלקמן  
 ביחס לנתוני תאונות הדרכים של האופנועים :  
 סיכוי להיפצע הינו פי 9.5 בנוסעים ברכב , להיפצע קשה פי 16.4 מרכב אחר, להתאשפז פי 25.5 מרכב  
 אחר, להזדקק לשיקום רפואי פי 27.5 וסיכוי להרג פי 14 מרכב אחר, סה"כ פצועים קשה מהווים 9%  
 מסך הפצועים הכללי וסך העוברים לשיקום מהווים 10% מסך המשוקמים בתאונות דרכים כל זאת  
 שאחוז חלקם במצבת הרכב הינו 3.9%

- בשנה זו נרשמה הגדלה משמעותית בהערכות האקטואר לסילוק עתידי של התביעות התלויות מסיבה של הגדל הסיכון כפי שצויין לעיל ומהגדלת מספרי האופנועים המבוטחים במאגר.
- החל מחודש ינואר 2007, על פי הוראות חוזר שפרסם המפקח עודכנו, בין היתר, תעריפי הביטוח במאגר. בקביעת גובה התעריף נלקחו בחשבון גם מאפייני הנהג, וותק נהיגה, מספר תאונות ומספר הרשעות חמורות שהותר למנהל התאגיד לגבות. בנוסף הגביל המפקח את המאגר בשיעור דמים מקסימאלי של 9% בלבד לעומת 14.23% בשנים קודמות.
- הכנסות מפרמיות בשנת 2008, הסתכמו ב- 276.4 מיליוני ₪ בהשוואה לסך 243.0 מיליוני ₪ בשנת 2007 עליה הנובעת בעיקר מעלייה במספר כלי הרכב שבוטחו בשנת 2008 וגידול ברכישת פוליסות קצרות מועד יחסית לשנה הקודמת.
- סה"כ הדמים הסתכמו ב- 25.5 מיליוני ₪ לעומת סך 22.4 מיליוני ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.
- התוצאות העסקיות הינן לאחר שיבוב ועדכון של הערכות תביעות תלויות בגין צו חציה (ראה סעיף 3 לעיל ותאור עסקי המאגר חלק ב').

9. **תשלומים לנושאי משרה – באלפי ₪**

סה"כ	סה"כ משכורות ומענקים	הפרשות לפיצויים, תגמולים והחזרי הוצאות	סה"כ
א. 855	231	1,086	
ב. 355	91	446	
ג. 327	85	412	
ד. 229	73	302	
ה. 201	65	266	

10. **השפעת גורמים חיצוניים**

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - חלק ד'.

11. **תביעות משפטיות**

ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים וכן פרק 1 בתאור עסקי המאגר חלק ד' סעיף 4.11.

12. **עדכוני חקיקה**

ראה ביאור 13 לדוחות הכספיים וכן פרק 1 תיאור עסקי המאגר חלק ד' סעיף 4.2.



**הצהרות מנכ"ל וחשבת החברה בגין בקורות פנימיות (SOX 302)**

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק ה"סרבנס אוקסלי" (Act of 2002 Sarbanes-Oxley), פרסם המפקח חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם. בהתאם לאמור, החברה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי. הנהלת החברה בשיתוף המנכ"ל וחשבת החברה העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי גילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבת הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2008 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן בנספח לדוחות הכספיים.

**אחריות בקרה פנימית על הדיווח הכספי (SOX 404)**

בחודש מאי 2007 פרסם המפקח חוזר ליישום הוראות סעיף 404 לחוק Sarbanes Oxley באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית של הדיווח הכספי וחוות דעת רואה החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. ישום הוראות חוזר זה מחייב ביצוע תהליך של בחינה רחבה של המערכות התפעוליות המרכזיות של החברה ונהלי העבודה והבקרה הקשורים בהן. בחוזר נקבע תאריך יעד לחתימה על ההצהרה במתכונת סעיף 404 לחוק האמור עד לדוח השנתי של 2009. ביום 7.12.08 פרסם המפקח טיוטת חוזר אשר מטרתה לבצע שינויים בחוזר הנ"ל. עיקר השינויים הם דחיית מועד תאריך היעד משנת 2009 לשנת 2010 וקביעת יעדי ביניים לצורך עמידה בהוראות החוזר.

החברה החלה בתהליך ישום הוראות החוזר, מינוי צוות היגוי לפרוייקט ואימוץ מודל COSO כמודל לבקרה הפנימית.

במהלך שנת 2008 בצעה החברה זיהוי של התהליכים העסקיים המהותיים בחברה, תיעודם, הערכת הסיכונים והבקורות הקיימות והערכת מידת יעילות הבקורות. בכוונת החברה לסיים את שלב התיעוד ואימות תהליך התיעוד עד לסוף שנת 2009.

15. במשך תקופת הדו"ח התקיימו 11 ישיבות של הדירקטוריון וועדותיה.

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה ועובדיה על תרומתם לעבודה המאומצת בפעילות של המאגר.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ  
(מנהל ההסדר לפי הדין של הביטוח השירות)

## הצהרה לגבי הדיווחים בדו"ח הכספי לשנת 2008

**אני, יעקב אלחדיף, מצהיר כי:**

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2008 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של המאגר וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע ברבעון רביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

## הצהרה לגבי הדיווחים בדו"ח הכספי לשנת 2008

אני, **רחל שריד**, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2008 (להלן: הדוח).
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
  4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של המאגר וכך-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע ברבעון רביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכך-
  5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

# פרק 3

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2008

המאגר הישראלי לביטוח רכבשיורי - הפול  
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2008

תוכן העניינים

זף

2

דוח רואה החשבון המבקר

3

מאזנים

4

דוחות רווח והפסד

5-20

באורים לדוחות הכספיים

-----

דוח רואה החשבון המבקר להנהלה  
של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

ביקרנו את המאזנים המצורפים של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007 ואת דוחות הרווח וההפסד לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות ההנהלה של המאגר. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי ההנהלה של המאגר וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007 ואת תוצאות פעולותיו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (International Financial Reporting Standards) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2007	2008		
אלפי ש"ח			
1,184	1,165		הוצאות רכישה נדחות
1,325,232	1,468,702	ב'1	חלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
21,219	32,919		חברות ביטוח המשתתפות במאגר
70	21		חייבים ויתרות חובה
13,916	15,797		מזומנים ושווי מזומנים
<u>1,361,621</u>	<u>1,518,604</u>		
1,429,675	1,537,305	3	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
103,259	67,438		בניכוי- חלקה של אבנר בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
1,326,416	1,469,867		
4,341	2,735		אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ
4,866	4,866	4	פקדונות של חברות הביטוח המשתתפות במאגר
1,790	1,828	5	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
12,735	14,105		פרמיות מראש
11,473	25,203	6	זכאים ויתרות זכות
<u>1,361,621</u>	<u>1,518,604</u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

			31 במרס, 2009
ר. שריר חשבת	י. אלחדיף מנכ"ל	אמיל וינשל יו"ר ההנהלה	תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008		
אלפי ש"ח		באור	
250,538	291,079	7	פרמיות שהורווחו
658	551		הכנסות מימון
251,196	291,630		סך הכל הכנסות
433,850	497,956		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,697	(2,716)		בניכוי - חלקה של אבנר בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
429,153	500,672		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
5,120	3,599	8	עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,731	4,964	9	הוצאות הנהלה וכלליות
439,004	509,235		סך הכל הוצאות
(187,808)	(217,605)		הפסד
הרכב ההפסד:			
(70,457)	(74,135)		נזקף לחובת חברות הביטוח
(117,351)	(143,470)		חלקן של חברות הביטוח בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
(187,808)	(217,605)		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.



באור 1: - כללי

א. המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) פועל כ ביטוח משותף של כל חברות הביטוח בישראל בענף רכב חובה במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם.

המאגר מתנהל על-פי תקנון שאושר ע"י המפקח על הביטוח המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף. בתוקף מיום 1 בינואר, 2002 הוקמה חברה חדשה מתוקף תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוחי שיורי ומנגנון לקביעת תעריף), התשס"א - 2001, בשם התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - התאגיד המנהל), שתפקידה לנהל את המאגר. המאגר נושא בכל הוצאות הניהול של התאגיד המנהל.

בעלי המניות של התאגיד המנהל הינם כל חברות הביטוח בארץ המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם בתאגיד המנהל נקבע לפי חלקו בשוק ביטוח רכב חובה.

ב. חלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי נקבע לכל שנת חיתום על-פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנה קודמת.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

המאגר	- המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב-IAS 24.
המפקח	- המפקח על הביטוח.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
תקנות דין וחשבון	- תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
מדד	- מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית  
א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים -  
דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS). תקנים אלו כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח.

דוחות כספיים אלו הינם הדוחות הכספיים השנתיים הראשונים של המאגר לפי תקני IFRS. המאגר אימץ לראשונה את תקני IFRS בשנת 2008 ולפיכך מועד המעבר לדיווח על-פי תקני IFRS הינו 1 בינואר, 2007.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים -

לפני אימוץ תקני IFRS, ערך המאגר את דוחותיו הכספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל. הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של המאגר לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל נערכו ליום 31 בדצמבר, 2007 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך.

ראה באור 14 בדבר ההתאמה בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS.

מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS -

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים שחשבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה הינם בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטוארית ועל הנחות המפורטות כאמור בבאור 3. ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נעשות על סמך ניסיון העבר ומבוססות, בעיקר, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. לגבי ניתוחי רגישות של הסיכון הביטוחי ראה באור 10.

ג. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים, מטבע הפעילות של החברה.

ד. מבנה הדיווח הנוכחי

המאזנים הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי מס' 1 - "הצגת דוחות כספיים".

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק. כתוצאה מכך עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב בקשר לפעילות הביטוחית בביטוח כללי אשר יושמו בדוחות אלן, הערוכים על בסיס התקינה הבינלאומית, זהים לאלו אשר יושמו בדוחות הכספיים השנתיים האחרונים אשר נערכו על בסיס התקינה הישראלית למעט אותם שינויים המתחייבים מהמעבר לתקינה הבינלאומית המפורטים בבאור 11. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח:

1. פרמיות:

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. דמי הביטוח מתייחסים לתקופת ביטוח של עד שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

דמי הביטוח בענף רכב חובה, בו פועל המאגר, נרשמים בעת פרעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

דמי ביטוח מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש ומוצגים בסעיף פרמיות מראש.

2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון הפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.

3. התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

העתודה לסיכונים שטרם חלפו והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984 על תיקוניהן, הנחיות המפקח בנושא ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, וזאת בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר.

ההתחייבות בגין חוזי ביטוח חושבו על-ידי האקטואר הממונה.

4. סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

(1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.

(2) תביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

(א) התביעות התלויות נכללו לפי הגבוה מבין הערכות פרטניות לבין הערכה על בסיס תחשיב אקטוארי. ההשוואה נערכת לכל שנת חיתום בנפרד.

(ב) התחשיב האקטוארי חושב על ידי אקטואר המאגר, פרופ' יהודה כהנא.

(ג) ההערכות הפרטניות כוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול הישירות המבוססות, בעיקר, על הערכה פרטנית לכל תביעה, לרוב לפי חוות דעת שנתקבלה מעורכי דין ומומחי המאגר שמטפלים בתביעות.

(ד) שיבובים בגין תביעות בהן מעורב אופנוע עם רכב אחר נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

(ה) להערכת המאגר התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בין היתר על בסיס אקטוארי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. חוזי ביטוח (המשך)

5. הוצאות רכישה נדחות:

הוצאות רכישה נדחות כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה.

ו. שווי מזומנים

שווי מזומנים נחשבים השקעות שנזילותן גבוהה, הכוללות פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ז. פרטים על שיעורי השינוי במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר:

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%	%	
(1.1)	4.5	3.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2008
(9.0)	2.8	3.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2007

באור 3: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה

א. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי סוגים:

ליום 31 בדצמבר					
שייר		ביטוח משותף		ברוטו	
2007	2008	2007	2008	2007	2008
אלפי ש"ח					
<b>ענף רכב חובה</b>					
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה					
89,023	99,909	-	-	89,023	99,909
תביעות תלויות					
1,237,393	1,369,958	103,259	67,438	1,340,652	1,437,396
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה					
1,326,416	1,469,867	103,259	67,438	1,429,675	1,537,305
בניכוי הוצאות רכישה נדחות					
1,184	1,165	-	-	1,184	1,165
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות					
1,325,232	1,468,702	103,259	67,438	1,428,491	1,536,140

ב. להלן הרכב התביעות התלויות לפי שיטות חישובן:

ליום 31 בדצמבר					
שייר		ביטוח משותף		ברוטו	
2007	2008	2007	2008	2007	2008
אלפי ש"ח					
הערכות אקטואריות:					
פרופ' יהודה כהנא					
1,075,359	1,307,876	51,484	48,971	1,126,843	1,356,847
תוספת בין ההערכות אקטואריות לבין הסכום שנכלל בדוחות הכספיים (*)					
162,034	62,082	51,775	18,467	213,809	80,549
סה"כ תביעות תלויות					
1,237,393	1,369,958	103,259	67,438	1,340,652	1,437,396

(\*) התוספת מעבר להערכה האקטוארית נובעת מחישוב התביעות התלויות לפי הגבוה מבין הערכות הפרטניות לבין הערכה על בסיס תחשיב אקטוארי לכל שנת חיתום בנפרד.

באור 3 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

ג. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2007	2008	2007	2008	2007	2008	
שייר		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ברוטו		
1,207,881	1,325,232	143,956	103,259	1,351,837	1,428,491	יתרה לתחילת השנה
335,000	376,301	-	-	335,000	376,303	עלות התביעות המצטברת בגין שנת החיתום השוטפת
110,675	135,276	4,697	(2,716)	115,372	132,558	שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות
445,675	511,577	4,697	(2,716)	450,372	508,861	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
						תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה:
(11,810)	(12,451)	-	-	(11,810)	(12,451)	בגין שנת חיתום שוטפת
(316,514)	(355,656)	(45,394)	(33,105)	(361,908)	(388,761)	בגין שנות חיתום קודמות
(328,324)	(368,107)	(45,394)	(33,105)	(373,718)	(401,212)	סך תשלומים לתקופה
1,325,232	1,468,702	103,259	67,438	1,428,491	1,536,140	יתרה לסוף השנה

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.

2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.

3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות ( הוצאות הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

באור 3: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

ד. בדיקת הערכת התביעות התלויות (לאחר ביטוח משותף) בענף רכב חובה

שנת חיתום									
סה"כ	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2008 (*)									
<b>תביעות ששולמו-</b>									
<b>מצטבר</b>									
	12,453	12,422	12,604	12,961	13,351	10,212	5,976	8,563	לאחר שנה ראשונה
	-	77,313	78,706	73,289	73,805	68,047	49,280	39,735	לאחר שנתיים
	-	-	152,980	143,401	144,995	119,438	86,280	85,618	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	206,746	207,652	173,240	122,030	110,233	לאחר ארבע שנים
	-	-	-	-	262,448	222,446	156,428	137,445	לאחר חמש שנים
	-	-	-	-	-	262,019	183,900	161,896	לאחר שש שנים
	-	-	-	-	-	-	208,308	173,969	לאחר שבע שנים
	-	-	-	-	-	-	-	190,845	לאחר שמונה שנים
<b>תשלומים</b>									
<b>והערכות-מצטבר</b>									
	376,303	350,123	333,414	299,934	289,224	277,477	251,461	243,790	לאחר שנה ראשונה
	-	385,902	350,488	322,295	317,107	313,353	236,974	205,661	לאחר שנתיים
	-	-	385,846	367,291	372,773	354,206	257,115	236,252	לאחר שלוש שנים
	-	-	-	395,149	393,724	373,791	261,462	221,975	לאחר ארבע שנים
	-	-	-	-	401,659	365,395	259,366	221,467	לאחר חמש שנים
	-	-	-	-	-	371,968	263,615	216,072	לאחר שש שנים
	-	-	-	-	-	-	258,889	217,179	לאחר שבע שנים
	-	-	-	-	-	-	-	214,365	לאחר שמונה שנים
	4,071	-	-	-	(7,935)	1,823	2,573	7,610	עודף (חוסר) (**)
	0.33%	-	-	-	(2.02%)	0.49%	0.98%	3.43%	שיעור סטיה
	2,790,081	376,303	385,902	385,846	395,149	401,659	371,968	258,889	אומדן תביעות מצטברות 31.12.08
	1,373,112	12,453	77,313	152,980	206,746	262,448	262,019	208,308	תשלומים מצטברים עד 31.12.08
	1,416,969	363,850	308,589	232,866	188,403	139,211	109,949	50,581	23,520
	51,733								תביעות תלויות עד שנת 2000
	1,468,702								סך התחייבויות ביטוחיות
	1,469,867								הרכב התחייבויות בגין חוזי בטוח הוצאות רכישה
	1,165								
	1,468,702								

(\*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(\*\*) עודף (חוסר) בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

באור 3: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

ה. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

- ההערכה האקטוארית מתבססת על נתוני התשלומים הרבעוניים במונחי ברוטו. הביטוח המשותף על ידי אבנר נגזר מההערכה זו, בהתאם לשיעורי הביטוח המשותף שחלו בכל שנת חיתום.  
- לא חושבו הערכות אקטואריות לשנות החיתום שלפני שנת 1995, הואיל ומדובר בתיקי תביעות שלגביהם קיים מידע מפורט וברור העולה על האומדן הסטטיסטי.

ו. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

1. מודלים אקטוארים לתביעות תלויות:

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות.

במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים העשויים להשפיע על התביעות בעתיד באופן שונה מאשר ההתפתחות בעבר.

(א) Interactive Claims Reserving and modeling System - ICRFS

שיטה זו מתבססת על התאמת מודל המתחשב בשנת החיתום, בשנת התשלום ובפיגור בין מועד התאונה לבין מועד התשלום. התאמת המודל נעשית על ידי בחינה דינמית של הסטיות הריבועיות בין התוצאות בפועל לבין התוצאה החזויה (שיטת הריבועים הפחותים).

שיטה זו מביאה באופן אוטומטי להערכת התביעות התלויות, יחד עם התביעות שטרם דווחו (I.B.N.E.R. ו- I.B.N.E.R.).

(ב) link ratios / chain ladder

שיטות אלו מתבססות על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות סך התביעות, התפתחות כמות התביעות ועוד), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות. השימוש בשיטות אלו מתאים, בעיקר, לאחר תקופה מספיקה מאירוע או חיתום הפוליסה, כאשר קיים מידע מספיק מתביעות שאירעו בעבר על מנת להעריך את סך כל התביעות הצפויות.

ההתחייבויות הביטוחיות לכל שנת חיתום חושבו לפי הגבוה מבין ההערכה האקטוארית שחושבה כאמור לעיל, לבין סכום ההערכות הפרטניות של התביעות כפי שהוערכו על ידי מחלקת תביעות של המאגר ושל חברות ביטוח בגין תביעות בטיפולן.

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית:

- לא נערך היוון לתביעות התלויות, זאת מאחר ולמאגר אין תיק השקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות.
- נכללה הערכה לשיבובים בגין הסדר החצייה של הפיצויים בין רכב קל לכבד.
- הערכות האקטואר וההערכות הפרטניות של החברה, מתחשבות בהשלכות של השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי תאונות עבודה, וכן בהשלכות של פסק הדין בנוגע ל"שנים האבודות".

3. רגישות הפרשות לשינויים בהנחות:

ההערכה האקטוארית מבוססת על אומדנים סטטיסטיים הכוללים מרכיב של אי וודאות. האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. ההנחות בשימוש בתחזית האקטוארית משפיעות על התוצאה הסופית של הפרשה. לכן, עלות התביעות בפועל עשויה להיות גבוהה או נמוכה יותר מהאומדן הסטטיסטי.

הנחות שנקבעו בעבר עשויות להשתנות בהתאם למידע חדש שיתקבל בעתיד. במקרים כאלה העתודה תשתנה בהתאם לשינוי בהנחות ובתוצאות בפועל, וההפרשים שנוצרו בשנת הדוח יכללו בדוח עסקי ביטוח רכב חובה.



באור 4 - פקדונות של חברות ביטוח המשתתפות במאגר

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח המשתתפות במאגר לצורך כיסוי מיידי של תשלומי תביעות. הפקדונות אינם צמודים , אינם נושאים ריבית ולא נקבע להם זמן פרעון.

באור 5 - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

חשבון שוטף בגין דמי הניהול של חודש דצמבר. היתרה נפרעה לאחר תאריך המאזן.

באור 6 - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח	
9,987	22,986
847	1,553
63	65
172	177
404	422
<u>11,473</u>	<u>25,203</u>

להלן ההרכב:

זכאים בגין תביעות והחזרי פרמיות  
ספקים ונותני שירותים  
מוסדות  
עמלות לתשלום  
זכאים שונים

באור 7 - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח	
265,483	301,965
(14,945)	(10,886)
<u>250,538</u>	<u>291,079</u>

פרמיות בביטוח רכב חובה

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 8 - עמלות והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח	
2,093	2,112
1,450	1,468
1,577	19
<u>5,120</u>	<u>3,599</u>

עמלות רכישה  
הוצאות רכישה אחרות  
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

באור 9 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
10,320	11,416	שכר עבודה ונלוות
2,294	2,557	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,569	1,157	שכר דירה והחזקת משרדים
1,020	1,000	הוצאות בנק
331	388	הדפסות וצורכי משרד
567	648	ייעוץ מקצועי ומשפטי
413	384	תקשורת, דואר ושליחויות
189	147	ביטוח
429	462	הוצאות אי.אס.או. (I.S.O)
439	423	אחרות
17,571	18,582	
(11,390)	(12,150)	בניכוי סכומים שסווגו לסעיפים: שינוי בהתחייבות ותשלומים בגין חוזי ביטוח[ראה ביאשר(ה) (2) - לעיל]
(1,450)	(1,468)	עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,731	4,964	

באור 10 - ניהול סיכונים

א. כללי

המאגר פועל בתחום ביטוח חובה בלבד כשותפות של חברות הביטוח בישראל במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם. בביטוח השיורי באמצעות המאגר מבוטחים:

1. אופנועים – שמבוטחים בביטוח השיורי באמצעות חברות הביטוח עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.
2. בעלי רכב ונהגים מסוכנים – שחברות ביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים מפאת תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבוטחים המשתתפים בביטוח המשותף.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה - 1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ב. הסיכונים

1. למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
2. תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי המפקח, ומכסים רק חלק מהסיכון.
3. אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
4. אין למאגר ביטוח משנה.
5. הסיכונים הביטוחיים של המאגר מכוסים על ידי חברות הביטוח.
6. ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו.

באור 10 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק וסיכוני נזילות

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק.

סיכון נזילות הינו הסיכון שהמאגר יידרש לממש את נכסיו במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיו.

עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכוני שוק ולסיכוני נזילות.

ד. סיכונים ביטוחיים

סיכון הביטוח כולל, בין היתר:

(1) סיכוני חיתום:

הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות.

תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי המפקח, ומכסים רק חלק מהסיכון.

(2) סיכוני רזרבה:

הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בן היתר מעריך המאגר את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת המאגר מורכבת מהסיכונים הבאים:

(1) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

(2) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

3 לעיל בדבר העקרונות, ההנחות והמודלים המהותיים ששימשו לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

ראה באור

עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכונים ביטוחיים.

באור 11: - עסקאות עם בעלי ענין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
181	135	ביטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה
124	139	שכר חברי הדירקטוריון
1,002	1,086	משכורת והוצאות נלוות למנכ"ל החברה

באור 12: - תביעות כנגד המאגר

- א. ביום 28 בדצמבר, 2006 הגיש מועדון האופנועים הישראלי עתירה לבג"ץ שעניינה ביטול חוזר המפקח מיום 11 בדצמבר, 2006, הקובע העלאת תעריפי הביטוח השיורי לרכב דו גלגלי בהתאם לסמכותו לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 ושנכנסו לתוקפם ביום 1 בינואר, 2007. העתירה היא נגד הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, שר האוצר, שר התחבורה והמאגר. העותר טוען כי החוזר יוצר מדיניות הפוגעת ברכבים דו גלגליים ומונע את השימוש בהם.
- נתבקש צו ביניים האוסר על המפקח להפעיל את התעריף החדש, אך הבקשה לא נתקבלה במעמד צד אחד.
- העתירה והבקשה לצו ביניים נדחו לדיון ליום 1 בספטמבר, 2009 וזאת נוכח השלמת הליכי חקיקה שאופן יישומם עשוי להשליך על המשך הדיון.
- אם העתירה תתקבל, יותרו התעריפים הקודמים על כנם. להערכת המאגר, בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים, הסיכוי שהעתירה תתקבל באופן שהתעריף החדש יבוטל למפרע מיום 1 בינואר, 2007 הוא קלוש.
- ב. ביום 25 באוקטובר, 2006 הוגשה עתירה כנגד המאגר בה נתבקש בית המשפט להורות, כי המאגר כפוף להוראות חוק המכרזים.
- ביום 22 באוגוסט, 2007 ניתן פסק דין שדחה את העתירה וקבע כי המאגר אינו מהווה תאגיד שחוק חובת המכרזים חל עליו.
- ביום 7 באוקטובר, 2007 הוגש ערעור לבית המשפט העליון. ביום 3 בינואר, 2009 התקיים דיון בבית המשפט העליון וכעת מצפים לפסק הדין.
- להערכת המאגר, על יסוד חוות דעת של יועציו המשפטיים הסיכויים שהערעור יתקבל קטנים, ומכל מקום קבלת הערעור לא תיצור חיוב כספי לחברה.

באור 13: - פרטים נוספים

- א. בחודש נובמבר 2007 פורסמה מטעם הממשלה הצעת חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי תזכיר לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (תיקון מס' 17) התשס"ח - 2007. לפי נוסח החוק המוצע יתאפשר למבוטח לרכוש פוליסת ביטוח חובה עם השתתפות עצמית, וזאת בפרמיה נמוכה יותר מזו המשולמת במסגרת פוליסה כזו ללא השתתפות עצמית. הצעת חוק זו אוחדה עם הצעת חוק פרטית דומה, שהתייחסה לאפשרות למכור פוליסה עם השתתפות עצמית בביטוח רכב חובה של אופנועים.
- לפי הצעת החוק, תוסמך הרשות המוסמכת (שר האוצר או מי ששר האוצר מינה בהודעה ברשומות) להורות למבטח או להתיר לו להנפיק פוליסה בענף ביטוח רכב חובה הכוללת הוראה לעניין השתתפות עצמית, אשר תנוכה מתגמולי הביטוח המגיעים לנוהג הרכב בלבד, מסעיף אובדן השתכרות בפועל, או מסעיף נזק שאינו ממון, באופן ובתנאים שתורה הרשות. חברת הביטוח או התאגיד המנהל שימכרו ביטוחים בשם המאגר יהיו חייבים להציע למבוטח גם תוכנית ביטוח ללא השתתפות עצמית, כאשר הבחירה בין השתיים תהיה בידי המבוטח.
- ביום 24 במרס, 2008 אושרה הצעת החוק בכנסת בקריאה שנייה ושלישית.
- יצוין שמספר הפוליסות בהן בחר המבוטח להפעיל את החלופה של ביטוח עם השתתפות עצמית הוא שולי.
- ב. ביום 4 בפברואר, 2008, התקבל בכנסת תיקון מספר 20 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה - 1975 הקובע כי החל מיום 1 ביוני, 2008, אם ארעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחר או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 75% (במקום 50% עד 31 במאי, 2008) מנזקי הגוף שהמבטחים של האופנוע יהיו חייבים בתשלומם לרוכבי האופנוע.
- בהצעת חוק ההסדרים הכלולה בהצעת התקציב לשנת 2009, שטרם הוכרעה בממשלה, מדובר על החזרה לרמה של 50%.
- ליישום החוק האמור השפעה מהותית על עסקי המאגר.

באור 14: - גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

המאגר אימץ החל מינואר 2008 את תקני IFRS בדוחותיו הכספיים, כאשר מועד המעבר לדיווח לפי תקני IFRS הינו 1 בינואר, 2007.

על פי הוראות תקן חשבונאות מספר 29 מציג המאגר מאזן פתיחה ליום 1 בינואר, 2007, מאזן ליום 31 בדצמבר, 2007 ודוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה באותו תאריך, כאשר הם ערוכים בהתאם לתקני IFRS. כמו כן, מציג המאגר את ההתאמות בין דיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS. ליום 1 בינואר, 2007 (מועד המעבר לדיווח לפי תקני IFRS), ליום 31 בדצמבר, 2007 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך.

1 IFRS קובע כי יישום תקני IFRS במאזן הפתיחה למועד המעבר ייעשה למפרע (מאז ומעולם).

באור 14:-

גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

א. התאמות למאזנים

31 בדצמבר, 2007			1 בינואר, 2007			סעיף
תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית	תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית	
			אלפי ש"ח			
1,184	(7,718)	8,902	2,761	(4,647)	7,408	
1,325,232	25,400	1,299,832	1,207,881	30,900	1,176,981	ד' הוצאות רכישה נדחות חלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
21,219	-	21,219	14,304	-	14,304	חברות ביטוח המשתתפות במאגר חייבים ויתרות חובה מזומנים ושווי מזומנים
70	-	70	12	-	12	
13,916	-	13,916	14,730	-	14,730	
<u>1,361,621</u>	<u>17,682</u>	<u>1,343,939</u>	<u>1,239,688</u>	<u>26,253</u>	<u>1,213,435</u>	
1,429,675	17,682	1,411,993	1,354,598	26,253	1,328,345	ד' התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה בניכוי- חלקה של אבנר בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
103,259	-	103,259	143,956	-	143,956	
1,326,416	17,682	1,308,734	1,210,642	26,253	1,184,389	
4,341	-	4,341	299	-	299	אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ
4,866	-	4,866	4,866	-	4,866	פקדונות של חברות הביטוח המשתתפות במאגר
1,790	-	1,790	1,658	-	1,658	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ
12,735	-	12,735	5,832	-	5,832	פרמיות מראש
11,473	-	11,473	16,391	-	16,391	זכאים ויתרות זכות
<u>1,361,621</u>	<u>17,682</u>	<u>1,343,939</u>	<u>1,239,688</u>	<u>26,253</u>	<u>1,213,435</u>	

באור 14: - התאמה בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS (המשך)

ב. התאמות לדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2007			סעיף	
תקני IFRS	המעבר לתקני IFRS אלפי ש"ח	תקינה ישראלית		
250,538	-	250,538		פרמיות שהורווחו
658	-	658		הכנסות מימון
251,196	-	251,196		סך הכל הכנסות
433,850	149	433,701		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,697	-	4,697		בניכוי - חלקה של אבנר בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
429,153	149	429,004	ד'	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
5,120	4,521	599		עמלות והוצאות רכישה אחרות
4,731	(10,170)	14,901	ד'	הוצאות הנהלה וכלליות
439,004	(5,500)	444,504		סך הכל הוצאות
(187,808)	5,500	(193,308)		הפסד
(70,457)	-	(70,457)		הרכב ההפסד:
(117,351)	5,500	(122,851)		נוקף לחובת חברות הביטוח
(187,808)	5,500	(193,308)		חלקן של חברות הביטוח בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו

באור 14: - התאמה בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS (המשך)

ג. הבדלים במבנה הדיווח בין התקינה הישראלית לבין הדוח הנוכחי

1. מאזן

מבנה הדיווח בתקינה ישראלית היה שונה במרבית הסעיפים. להלן עיקרי השינויים:

עתודות ביטוח ותביעות תלויות בביטוח כללי, בענף רכב חובה, אשר הוצגו בעבר בנפרד, נכללים בדיווח הנוכחי בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

2. דוח רווח והפסד

א. במסגרת הדיווח הנוכחי מחזור הפרמיה אינו מוצג, מוצגת רק הפרמיה שהורווחה.

ב. שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו, אשר הוצג בעבר בשורה נפרדת, קוזז במסגרת הדיווח הנוכחי מהפרמיות.

ג. תביעות ששולמו ותלויות, נכללים במסגרת הדיווח הנוכחי בסעיף גידול (קיטון) בהתחייבויות ביטוחיות ותשלומים בגין חוזי ביטוח.

ד. דמי העמלה ושינוי בהוצאות רכישה נדחות, אשר הוצגו בעבר בנפרד, נכללו במסגרת הדיווח בסעיף עמלות והוצאות רכישה אחרות.

ד. תביעות תלויות בביטוח כללי

הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בביטוח כללי:

בהתאם להנחיות המפקח, החל מהדוח הכספי לשנת 2006, נכללו בהפרשות לתביעות תלויות בביטוח כללי, הפרשות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות המתייחסות לפוליסות שהונפקו בגין שנת חיתום 2006 ואילך. עם המעבר לדיווח על פי IFRS, הושלם אומדן ההפרשה גם בגין שנות החיתום שקדמו לשנת חיתום 2006.

ה. התחייבויות תלויות והפרשות לתביעות משפטיות

בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל תכיר החברה בהפרשה לתביעות משפטיות אם צפוי ( Probable ) שייעשה שימוש במשאבים כלכליים של החברה לסילוק המחוייבות. כמו כן, נמדדה ההפרשה על בסיס הסכום הצפוי בו תיושב התביעה, בערכו המלא.

בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 37 - "הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים" הכירה החברה בהפרשה בגין תביעות אלו כאשר יותר סביר מאשר לא ( More likely than not ) כי החברה תידרש למשאבים כלכליים שלה לסילוק המחוייבות. כמו כן, כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי. ביישום תקן זה, לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

-----



## פרק 4

# הצהרת האקטואר

**הצהרת האקטואר לגבי עתודות ביטוח החובה של המאגר הביטוחי רכב שיוורי (הפול)**  
**לסוף 2008**

( עפ"י חוזר המפקח חוזר ביטוח 4-1-2007 מיום 20-2-07 והחוזרים מיום 19.2.09 ו- 4.3.09 )

**פרק א: זהות האקטואר:**

נתבקשתי על ידי התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (הפול) בע"מ (להלן "הפול") להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענף ביטוח החובה. ההצהרה ניתנת עבור הדו"חות הכספיים של הפול ליום 31.12.08, כפי שמפורט להלן.

אני פועל כיועץ עצמאי של החברה, על פי מינוי שהחל ב- 1.1.02. אינני בעל עניין ואינני מחזיק באמצעי שליטה בתאגיד. אינני עובד או יועץ קבוע של חברה בת של המבטח או של חברה קשורה למבטח או של גורם אחר המספק למבטח שירותים שונים. אני מכהן כאקטואר ממונה או יועץ במספר חברות ביטוח, מהן כמה העוסקות בביטוח רכב חובה: אבנר, איילון חברה לביטוח בע"מ, אליהו – חברה לבטוח בע"מ, הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ, קרנית.

**פרק ב' – היקף חוות הדעת האקטוארית**

**1. נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית**

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. לא הסתמכתי בהערכתי על נתונים שהתקבלו ממקורות אחרים.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בענפים המפורטים להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח. נמסר שלפול אין ביטוחי משנה ועל כן גורם זה לא נכנס להערכות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

1. ההפרשה שחושבה בגין עסקים נכנסים בביטוח חובה. לעניין זה, "עסקים נכנסים" כהגדרתם בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984.
2. נמסר לי כי לחברה אין ביטוחים משותפים שבהם מבטח אחר הוא המוביל.
3. לא נעשתה הפחתה בגין מתאם בין ענפים, משום שיש בחברה רק ענף אחד. החלק המכריע של התיק בענף זה הוא אופנועים.

**2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית**

סכום ההפרשות בביטוח חובה מורכב מ-

א. הפרשה לתביעות תלויות וההוצאות הישירות הנובעות מהן לגבי ביטוח החובה (כולל הפרשה לתביעות שעליהן המבטח טרם קיבל דיווח ( Reserve for Unpaid Losses and Unpaid Allocated Loss Adjustment Expenses). סכומי ההפרשה (חלק המאגר) הם כמפורט להלן:

ליום 31 בדצמבר 2008

ברוטו ושייר באלפי ₪

1,362,339

תביעות תלויות

44,281

הוצאות עקיפות

פחות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי

-98,744

הוצאות רכישה נדחות אשר חושבה על ידי החברה

סה"כ התחייבויות ביטוחיות המחושבות

לפי הערכה אקטוארית

1,307,876

אין ביטוח משנה ולכן הברוטו והשייר זהים. סכום זה כולל את חלק הפול בעתודות בגין שנות החיתום 1987-94, שהוערכו על ידי הפול בסך 889 אלפי ₪.

ב. מאחר והחברה מחזיקה עתודה לפי הגבוה מבין אומדן החברה או האומדן האקטוארי, הרי שהעתודה המוחזקת בפועל (חלק הפול) גבוהה ב- 62,082 אלפי ₪ מעל לעתודה הנ"ל.

ג. סכום זה לא כולל את סכום ההפרשה בגין השלמה לעודף מצטבר של הכנסות על הוצאות, כי אין לכך משמעות בפול.

ד. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב התביעות (Reserve for Unpaid Unallocated Loss Adjustment Expenses) בגין כל שנות החיתום מסתכמת, כאמור, ב- 44,281 אלפי ₪.

ה. פרמיית הביטוח בפול הינה נמוכה משמעותית מהיקף התביעות הצפוי. התמורה שהמבטח גובה אינה מכסה את תעריף הסיכון, העלות ליישוב תביעות וההוצאות הנלוות לביטוחים

אלה. אומדן התביעות נותן ביטוי למלוא התביעות הצפויות בגין כל שנת חיתום, ועל כן אין צורך בהפרשה נוספת לפרמיה בחסר (Premium Deficiency Reserve).

ו. חישוב העתודות נעשה בהתחשב בכך שביטוח החובה הוא "ענף סטטיסטי".

### פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף ביטוח רכב חובה -

1. הערכת את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:

א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו;

ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;

ג. כללים אקטוארים מקובלים.

2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכת.

3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.

4. ההפרשות המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות ובגין ההוצאות העקיפות ליישוב תביעות בביטוח רכב חובה (שהוא "ענף סטטיסטי") כתוקפן ביום הדוח הכספי.

1. לא נעשו שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת.
2. הפול אינו מחזיק תיק השקעות, ותיק הביטוח שלו הפסדי, לכן ראוי לחשב את העתודה על פי שער נכיון של 0%. אם הייתי משתמש בשער נכיון של 0.75% לרבעון (בקירוב 3% שנתי) היה הדבר מוריד את התחזית בכ- 6%.
3. העתודה חושבה על סמך משולש התביעות ששולמו בעבר (ערכים לא מצטברים). כל הנתונים הם במחירי סוף שנת 2008 (מדד בגין נובמבר 2008), כשהמידוד נעשה לפי מדדי המחירים לצרכן החודשיים. בביטוח חובה אין השתתפות עצמית ולכן לא נוכו סכומים בגין גורם זה. (החל מ- 2.11.08 הונהגה השתתפות עצמית, שעדין לא השפיעה על התיק). ביססנו את הניתוח עבור התקופה 1995-2008. אמצנו את הערכת הפול כי חלקו בעתודה בגין השנים 1987-1994 הוא כ 0.9 מיליון ₪ בלבד.
4. אומדני העתודות מתבססים על זיהוי התבנית הסמויה ב נתוני התשלומים השוטפים שבוצעו עד כה על פי המתודולוגיה של תכנת החישוב INTERACTIVE CLAIMS = ICRFS = RESERVING AND MODELING SYSTEM. שיטה זו מקובלת בעולם האקטואריה ומחליפה שיטות מסורתיות. בעיקרון מדובר על התאמת מודל המתחשב בשנת החיתום, בשנת התשלום ובפיגור בין מועד התאונה לבין מועד התשלום. התאמת המודל נעשית על פי בחינה דינמית של הסטיות הריבועיות בין התוצאות בפועל לבין התוצאה החזויה (שיטת הריבועים הפחותים). עיקרי הטכניקה הם מורכבים, ומחייבים ידע סטטיסטי ואקטוארי.
5. החיזוי האקטוארי פועל להבאת סך הסטיות (הריבועיות) בין המספרים בפועל לבין המספרים החזויים על ידי המודל למינימום. כתוצאה מכך נוצר קשר בין השינויים: התאמת החיזוי בנקודה מסויימת כלפי מעלה, מחייבת התאמת התחזית במקומות אחרים כלפי מטה. משום כך כשבוחנים את התחזיות הפרטניות לאורך זמן מתגלית תנודתיות בתחזית. המסקנה המתבקשת מכך היא שהחשיבות המירבית היא בכך שהחיזוי הכולל הוא נאות, **בעוד החלוקה הפנימית בין (רבעוני) ושנות החיתום היא משנית.** לדעתי המקצועית, כל עוד התנודות באומדן האולטימט מרבעון לרבעון הן מתונות, ובתחומי סטיות התקן המותרות, אין טעם לבצע את ההתאמות למעלה ולמטה, וראוי לעשותן רק לעיתים מרוחקות יותר, אם וכאשר מתבקשת התאמה משמעותית. אין משמעות לפרסום תוצאות ברמה הרבעונית.
6. אומדן ICRFS מביא באופן אוטומטי להערכת התביעות התלויות יחד עם התביעות שטרם דווחו. בנוסף לכך, האומדן כולל גם את התביעות הצפויות בגין "השנים הפתוחות".
7. כמו כן בוצע חישוב לפי שיטות מסורתיות (LINK RATIOS /CHAIN LADDER).
8. החברה משווה את תוצאות החישובים האקטואריים עם האומדנים הפרטניים של התביעות כפי שהוכנו במחלקת התביעות של החברה. לכל שנה נבחר המספר הגבוה מבין השניים (הערכת החברה או הערכת האקטואר). לרוב השנים החברה מחזיקה בפועל עתודות גבוהות מחישובי.
9. לא חושבה עתודה אקטוארית נפרדת עבור גורמים כגון השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי עבודה, פס"ד בנוגע ל"שנים האבודות" ושינויי פסיקה אחרים, שינויי חקיקה פנסיוני, חוק ההסדרים במשק, התארכות כללית של תוחלות החיים בישראל וכיו"ב. גורמים אלה נכללים כבר מספר שנים בלוחות התשלומים של החברה, ולכן האומדנים האקטואריים אשר מתבססים על חיוץ (אקסטרפולציה) של מגמות או על מקדמי התפתחות בעצם כוללים אפקטים אלה. גורמים אלה מצאו ביטוי גם בהערכות הפרטניות של מחלקת התביעות של החברה, ומאחר והחברה

מחזיקה עתודות לפי השיטות האקטואריות או האומדנים הפנימיים של החברה – הגבוה מבין השניים – ניתן לכך ביטוי מלא.

01. יתר על כן, על מנת למתן תגודתיות בהערכות האקטואריות משנה לשנה ביצענו החלקה מסוימת של אומדני סך התביעות השנתיים, ולהערכתנו העתודה כוללת עתודת בטחון מספקת.

האומדן נעשה על פי תשלומים לפני ניכוי קיזוזים בגין חציה בין רכב קל וכבד, ולאחר מכן הופחת ממנו אומדן אקטוארי של ההחזרים שייגבו בקשר עם הסכמי החציה ("קל-כבד"). מאחר וחלק הארי של הביטוחים בפול הם אופנועים, עיקר הזרימה הכספית היא ממבטחי הרכב הכבד – לתוך הפול. להערכת החברה, הנתמכת גם על חיוץ אקטוארי (אקסטרפולציה), הגביה הצפויה בגין הסדרי קל – כבד היא בסדר גודל של 90 מיליון ₪ בגין כל שנת חיתום בין 2003-2007. לפי תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, נקבע כי ההחזרים יעלו בצורה משמעותית (ל-75%) מאז 1.6.08, אולם בהצעת חוק ההסדרים האחרונה, שטרם הוכרעה בממשלה הנוכחית, מדובר על החזרה לרמה של 50%. לאור זאת הסתפקנו בהעלאת אומדן ההחזר לשנת 2008 ל-100 מיליון ₪.

11. האומדנים האקטואריים מתייחסים ל תוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת.

21. היות ועיקר התיק הוא אופנועים, נעשו כל האומדנים על פי סך כל התיק כמקשה אחת. ערכנו גם אומדנים נפרדים לאופנועים, רכב פרטי ורכב אחר, אך הם חסרי משמעות אקטוארית לדעתנו. התיק הפרטי והתיק האחר הם מאד לא יציבים, ואין בידנו נתונים מפורצלים משמעותיים לכל אורך התקופה. בשנים 8-2005 מהווה תיק האופנועים כ-92% מסכומי האולטימט ומסכומי העתודה האקטוארית. (ברוב שנות העבר היוו האופנועים למעלה מ-95% מהתיק – הן מסכומי האולטימט והן מהעתודה).

י. כהנא

פרופ' יהודה כהנא, אקטואר יועץ 31.3.09

# פרק 5

## פרטים נוספים

**תקנה 21 : תשלומים לנושאי משרה בכירה – באלפי ₪**

תפקיד	סה"כ משכורות ומענקים	הפרשות לפיצויים, תגמולים והחזרי הוצאות	סה"כ
1. מנהל/ת	855	231	1,086
2. מנהל/ת	355	91	446
3. מנהל/ת	327	85	412
4. מנהל/ת	229	73	302
5. מנהל/ת	201	65	266

**תקנה 22 : שכר וטובות הנאה**

בשנת 2008 שכר והוצאות נלוות למנכ"ל ולדירקטורים של החברה, הסתכמו בסך כולל של 1,415 אלפי ₪.

**תקנה 24 : המחזיקים במניות**

למאגר אין הון מניות. הון המניות המונפק של מנהל ההסדר הוא 18 ₪ המחולק ל- 18 מניות כל אחת בעלת ערך נקוב של 1 ₪ (כל מניה היא מסוג שונה והן מסומנות ממניה רגילה א' עד מניה יז' ומניה רגילה יט').

**תקנה 25 : מען רשום**

כתובת : אצ"ל 1 ראשל"צ.

טלפון : 03-9424300

פקס : 03-9519141

**תקנה 26 : הדירקטורים בחברה (מנהל ההסדר- התאגיד)**

שם :	אמיל וינשל ת.ז. 014650287
יליד :	1971
מען :	רח' הזית 13, מושב גן חיים
נתינות :	ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :	כן
השכלה :	31.12.07
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	אקדמאית
תאגידים בהם משמש כדירקטור :	משנה למנכ"ל ומנהל חטיבה ביטוח כללי פרט
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	ותביעות בחברת הראל ב.ס.ח. החברה הישראלית לביטוח אשראי לא

גד ארבל ת.ז. 007943319	שם :
1948	יליד :
השלום 96 מבשרת ציון	מען :
ישראלית	נתינות :
כן בוועדת ביקורת	חברותו בוועדות הדירקטוריון :
כן	דח"צ :
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל עניין
1.1.08	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית	השכלה :
יועץ כלכלי פיננסי ודירקטור בחברות שונות	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
בבנק דיסקונט לישראל בע"מ ויו"ר וועדת הביקורת עד 27.12.007,	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
Israel Discount Bank of New York	
דירקטור ב- Discount Bankcorp עד 31.8.08	
דירקטור חיצוני וחבר ועדת השקעות בפסגות קרנות נאמנות, דירקטור של המסלול האקדמי של המכללה למינהל. דירקטור חיצוני באלרון תעשייה אלקטרונית בע"מ.	
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
מנחם הרפז ת.ז. 8396673	שם :
1948	יליד :
דב גרונר 26 תל אביב	מען :
ישראלית	נתינות :
לא	חברותו בוועדות הדירקטוריון :
לא	דח"צ :
כן	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל עניין
1.1.2006	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית	השכלה :
משנה למנהל הכללי ומנהל אגף ביטוח כללי במנורה	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
מנורה חיתום בע"מ, שומרה חברה לביטוח בע"מ, סוכנויות ביטוח בבעלות שומרה.	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
אסף חגאי פריי ת.ז. 032342073	שם :
1975	יליד :
קפלן 28 א' יהוד	מען :
ישראלית + צרפתית	נתינות :
לא	חברותו בוועדות הדירקטוריון :
לא	דח"צ :
כן	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל עניין
31.12.07	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית	השכלה :
סמנכ"ל, מנהל תחום פרט בכלל חברה לביטוח בע"מ	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
--	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :



סנדו מזור ת.ז. 068846682  
1945  
ויצמן 19 תל אביב  
ישראלית  
כן בוועדת ביקורת  
כן  
לא  
1.1.08  
אקדמאית  
שגריר ישראל ברומניה ויועץ לוגסטי ל- Eurom  
Bank ברומניה  
לא  
לא

שם :  
יליד :  
מען :  
נתינות :  
חברות בוועדות הדירקטוריון :  
דח"צ :  
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה  
קשורה או של בעל עניין  
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :  
השכלה :  
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :  
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :  
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר  
בתאגיד :

שחר רון ת.ז. 027990480  
1970  
יעקב מרידור 8 תל אביב  
ישראלית  
כן בוועדת ביקורת  
לא  
כן  
1.1.07  
אקדמאית  
מנהל הסיכונים ואקטואר ראשי בביטוח כללי  
באליהו חברה לביטוח בע"מ  
--  
לא

שם :  
יליד :  
מען :  
נתינות :  
חברות בוועדות הדירקטוריון :  
דח"צ :  
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה  
קשורה או של בעל עניין  
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :  
השכלה :  
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :  
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :  
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר  
בתאגיד :

## תקנה 26(א'): נושאי משרה בכירה של התאגיד

שם : יעקב אלחדיף ת.ז. 005537493

יליד : 1942

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מנכ"ל

התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או

בבעל עניין בו :

האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא

השכלה : אקדמאית

ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות

השנה בה החלה כהונתו : 2002

שם : אהוד גלבר ת.ז. 057272718

יליד : 1962

התפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מנהל מחלקת מערכות מידע

התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או

בבעל עניין בו :

האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא

השכלה : אקדמאית

ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות

השנה בה החלה כהונתו : 2008. החליף את ישראל עובד בחודש דצמבר 2008

שם : טובה סמנה ת.ז. 063238851

ילידת : 1949

התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : מנהלת מחלקת פוליסות

התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או

בבעל עניין בו :

האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד

:

השכלה : תיכונית + קורסים שונים

ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות

השנה בה החלה כהונתה : 2002

שם : אילנה שינדלר ת.ז. 056497985  
ילידת : 1960  
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : מנהל מחלקת תביעות  
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: אין  
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא  
השכלה : אקדמאית  
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהלת מחלקת תביעות בתאגיד  
השנה בה החלה כהונתה : 2002

שם : רחל שריר ת.ז. 065264160  
ילידת : 1948  
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד : חשבת  
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: אין  
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא  
השכלה : ראית חשבון-3 שנים + סדנאות  
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: חשבת בתאגיד  
השנה בה החלה כהונתה : 2002

שם : גלי גנה ת.ז. 059674770  
יליד : 1965  
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד : מבקר פנימי  
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: אין  
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא  
השכלה : אקדמאית  
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: רו"ח עצמאי, שותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום הולצמן  
השנה בה החלה כהונתו : 2003

**תקנה 27 : רואי חשבון של החברה**

קוסט פורר גבאי את קסירר  
עמינדב 3 תל אביב

**תקנה 28 : שינויים בתזכיר או בתקנון**

אין שינויים.

**תקנה 29 : המלצות והחלטות הדירקטוריון**

אישור פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה באמצעות כלל חברה לביטוח. גבולות האחריות – 15 מליון דולר לתביעה ולסה"כ תביעות בתקופת הביטוח. בנוסף – 3 מליון דולר בגין הוצאות משפטיות.

**שמות החותמים ותפקידם:**

אמיל וינשל- יו"ר מועצת המנהלים  
יעקב אלחדוף – מנכ"ל

# פרק 6

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ**

**דוחות כספיים**

**ליום 31 בדצמבר, 2008**

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפוליס") בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2008

תוכן העניינים

<u>דף</u>	
2	דוח רואה החשבון המבקר
3	מאזנים
4	דוחות רווח והפסד
5	דוחות על השינויים בהון העצמי
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-19	באורים לדוחות הכספיים

-----

## דוח רואה החשבון המבקר

### לבעלי המניות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את המאזנים המצורפים של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007 ואת דוחות הרווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי ואת הדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הני"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2008 ו-2007 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

ליום 31 בדצמבר		באור	
2007	2008		
אלפי ש"ח			
<u>נכסים שוטפים</u>			
1,790	1,828	3	המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
88	-		נכסי מסים שוטפים
361	145	4	חייבים ויתרות חובה
<u>2,239</u>	<u>1,973</u>		
<u>נכסים בלתי שוטפים</u>			
605	1,105	5	רכוש קבוע, נטו
833	827	6	נכסים בלתי מוחשיים
149	360	11	מסים נדחים
<u>1,587</u>	<u>2,292</u>		
<u><u>3,826</u></u>	<u><u>4,265</u></u>		
<u>התחייבויות שוטפות</u>			
1,200	1,200	7	פקדונות של חברות ביטוח
2,625	3,017	8	זכאים ויתרות זכות
<u>3,825</u>	<u>4,217</u>		
<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>			
-	47	9	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
<u>1</u>	<u>1</u>	10	<u>הון עצמי</u>
<u><u>3,826</u></u>	<u><u>4,265</u></u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

31 במרס, 2009

רחל שריר  
חשבת

יעקב אלחדיף  
מנכ"ל

אמיל וינשל  
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אשור הדוחות הכספיים



לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2007	2008		
אלפי ש"ח			
16,556	17,587	1(א)	דמי ניהול מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
16,318	17,454		הוצאות הנהלה וכלליות
238	133		רווח מפעולות
5	8		הכנסות מימון
243	141		רווח לפני מסים על ההכנסה
243	141	11	מסים על הכנסה
-	-		רווח נקי

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך-הכל	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות	
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2007</u>
-	-	-	רווח נקי
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2007</u>
-	-	-	רווח נקי
(* 1)	-	(* 1)	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008</u>

(\* מייצג סכום הנמוך מ-1 אלפי ש"ח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2007	2008
אלפי ש"ח	

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

-	-	רווח נקי
		התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת :
		הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים :
(1)	(211)	מסים נדחים
201	298	פחת בגין רכוש קבוע
363	391	פחת בגין נכסים בלתי מוחשיים
		שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות :
(132)	(38)	ירידה (עלייה) במאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
(293)	304	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
488	439	עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
626	1,183	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
		<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(398)	(385)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים
(228)	(798)	רכישת נכסים קבועים
(626)	(1,183)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	<u>שינוי במזומנים ושווי מזומנים</u>
-	-	<u>יתרת מזומנים לתחילת השנה</u>
-	-	<u>יתרת מזומנים לסוף השנה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. החברה הוקמה כחברה פרטית מוגבלת במניות והחלה בפעילותה ביום 1 בינואר, 2002. החברה פועלת כמנהלת הסדר הביטוח השיורי כמשמעותו בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 (להלן - תקנות הביטוח השיורי).

החברה מנהלת את המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - הפול) שניהל לפני תחילתן של תקנות הביטוח השיורי את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר בחברת ביטוח.

בתמורה לניהול הפול מקבלת החברה דמי ניהול לכיסוי כל הוצאותיה.

ב. בעלי המניות של החברה הינם כל חברות הביטוח בארץ המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם נקבע לפי חלקן בשוק כאמור בבאור 10.

ג. הגדרות  
בדוחות הכספיים אלה:

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול")	החברה	-	בע"מ.
	צדדים קשורים	-	כהגדרתם ב- IAS-24.
מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית	מדד	-	לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים  
הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים  
דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS). תקנים אלו כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).

דוחות כספיים אלו הינם הדוחות הכספיים השנתיים הראשונים של החברה לפי תקני IFRS. החברה אימצה לראשונה את תקני IFRS בשנת 2008 ולפיכך מועד המעבר לדיווח על-פי תקני IFRS הינו 1 בינואר, 2007.

לפני אימוץ תקני IFRS, ערכה החברה את דוחותיה הכספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל. הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של החברה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל נערכו ליום 31 בדצמבר, 2007 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך.

ראה באור 13 בדבר ההתאמה בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS.

מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS  
המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים יושמה באופן עקבי בכל התקופות המוצגות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

**ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים**

**אומדנים והנחות**

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

**הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר פרישה**

התחייבות בגין תוכניות הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. קיימת אי ודאות מהותית בגין אומדנים אלו בשל היות התוכניות לזמן ארוך. ראה מידע נוסף בבאור 9.

**ג. מטבע הפעילות**

הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים, מטבע הפעילות של החברה.

**ד. שווי מזומנים**

שווי מזומנים נחשבים השקעות שנזילותן גבוהה, הכוללות פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

**ה. רכוש קבוע**

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

<u>%</u>	
25-33	מחשבים
7-15	ציוד משרדי
6	ריהוט משרדי
10	שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים, לפי הקצר שבהם.

ערך השייר ואורך החיים השימושיים של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולהבא. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף ז' להלן.

1. נכסים בלתי מוחשיים

על-פי הערכת ההנהלה, לנכסים הבלתי מוחשיים אורך חיים מוגדר. הנכסים מופחתים על פני אורך החיים הכלכליים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושי מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושי או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושי מוגדר נזקפות לדוח רווח והפסד.

אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים

3-4

תוכנות מחשב

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רשיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

2. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינה של ירידת ערך בשווי הפנקסני של נכסים לא פיננסיים (רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים), כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהשווי הפנקסני אינו בר-השבה. במקרים בהם השווי הפנקסני של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לשווי בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הוא הגבוה מבין מחיר המכירה, נטו ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד.

ח. התחייבויות בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימות מספר תוכניות הטבה לעובדים.

1. הטבות לעובדים לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה ותשלומים לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

התוכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח ו/או קרנות פנסיה והן מסווגות כתוכניות הטבה מוגדרת.

החברה מפעילה תוכנית הטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד מוצגת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית של אגרות חוב ממשלתיות, אשר מועד פרעונן קרוב לתקופת ההתחייבות המתייחסות לפיצויי הפרישה.

ח. התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

2. הטבות לאחר סיום העסקה (המשך)

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית).

רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים לרווח והפסד בתקופת היווצרותם.

ט. מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון העצמי, במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון העצמי.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס, למעט מספר מצומצם של חריגים.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מסים אל יזקפו לדוח רווח והפסד בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדוח.

נכסי מסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים בלתי שוטפים. מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז מס כנגד התחייבות מס שוטף.

י. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

IAS 1 (מתוקן) - הצגת דוחות כספיים

בהתאם לתיקון ל- IAS 1 נדרש להציג גם דוח נוסף, נפרד "דוח על הכנסה כוללת" ובו יוצגו, מלבד סכום הרווח הנקי הנלקח מדוח רווח והפסד, כל הפריטים אשר נזקפו בתקופת הדיווח ישירות להון העצמי ושאינם נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (הכנסה כוללת אחרת), כגון התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ, התאמות שווי הוגן לנכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, התאמות לקרן הערכה מחדש של רכוש קבוע וכדומה וכן השפעת המס של פריטים אלה שנזקפה אף היא ישירות להון העצמי, תוך ייחוס מתאים בין החברה לבין זכויות המיעוט. לחילופין, ניתן להציג את פריטי ההכנסה הכוללת אחרת יחד עם פריטי הדוח רווח והפסד בדוח אחד שיקרא "דוח על הכנסה כוללת" שיבוא במקום דוח רווח והפסד, תוך ייחוס מתאים בין החברה לבין זכויות המיעוט. פריטים שנזקפו להון העצמי אשר נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (כגון הנפקות הון, חלוקת דיבידנד וכדומה) יוצגו בדוח על השינויים בהון העצמי, כמו גם שורת הסיכום שתועבר מהדוח על הכנסה הכוללת, תוך ייחוס מתאים בין החברה לבין זכויות המיעוט.

כמו כן, קובע התיקון שבמקרים של שינוי מספרי השוואה כתוצאה משינוי במדיניות חשבונאית המיושם למפרע, הצגה מחדש או סיווג מחדש, יש להציג מאזן גם לתחילת התקופה של מספרי השוואה לגביהם בוצע השינוי.

התיקון ל- IAS 1 יחול לגבי הדוחות הכספיים השנתיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2009, תוך הצגה מחדש לגבי מספרי השוואה. אימוץ מוקדם אפשרי.

השפעת התיקון ל- IAS 1 תחייב את החברה במתן הגילוי הנדרש כאמור בדוחות הכספיים.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

באורים לדוחות הכספיים

באור 3: - המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

חשבון שוטף בגין דמי הניהול של חודש דצמבר.

באור 4: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר

2007 2008

אלפי ש"ח

307 100

הוצאות מראש

54 45

אחרים

361 145

באור 5: - רכוש קבוע

הרכב ותנועה:

שנת 2008

סה"כ	שיפורים במושכר אלפי ש"ח	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים
------	-------------------------------	-------------------------	--------

עלות

2,226 - 328 1,898

יתרה ליום 1 בינואר, 2008

798 252 142 404

רכישות השנה

(1,125) - - (1,125)

גריעות השנה

1,899 252 470 1,177

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

פחת שנצבר

1,621 - 137 1,484

יתרה ליום 1 בינואר, 2008

298 18 39 241

פחת השנה

(1,125) - - (1,125)

גריעות השנה

794 18 176 600

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

1,105 234 294 577

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008



התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

**באורים לדוחות הכספיים**

באור 5: - רכוש קבוע (המשך)

הרכב ותנועה: (המשך)

שנת 2007

סה"כ	מחשבים	ריהוט וציוד משרדי אלפי ש"ח
------	--------	----------------------------

עלות

1,998	1,694	304
228	204	24

יתרה ליום 1 בינואר, 2007  
רכישות השנה

2,226	1,898	328
-------	-------	-----

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2007

פחת שנצבר

1,420	1,318	102
201	166	35

יתרה ליום 1 בינואר, 2007  
פחת השנה

1,621	1,484	137
-------	-------	-----

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2007

605	414	191
-----	-----	-----

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2007

באור 6: - נכסים בלתי מוחשיים

גגין תוכנה - להלן התנועה:

אלפי ש"ח

עלות

3,219
385
(1,521)

יתרה ליום 1 בינואר, 2008  
רכישות השנה  
גריעות השנה

2,083
-------

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

פחת שנצבר

2,386
391
(1,521)

יתרה ליום 1 בינואר, 2008  
פחת השנה  
גריעות השנה

1,256
-------

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

827
-----

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2008

833
-----

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2007

באור 7: - פקדונות של חברות ביטוח

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח לצורך מימון רכישת רכוש קבוע. הפקדונות אינם צמודים ואינם נושאים ריבית.

## התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

### באורים לדוחות הכספיים

באור 8: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
714	630	ספקים ונותני שירותים
952	696	הוצאות לשלם
262	845	עובדים בגין שכר
367	476	מוסדות ורשויות ממשלתיות
330	370	הפרשה לחופשה
<u>2,625</u>	<u>3,017</u>	

באור 9: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו  
הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

#### א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת, כמפורט להלן.

#### ב. תוכנית הטבה מוגדרת

תשלומי הפיצויים מטופלים על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

#### 1. התחייבויות התוכנית, נטו

31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
1,982	2,222	התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת
1,982	2,175	שווי הוגן של נכסי התוכנית
-	47	סה"כ התחייבות, נטו

#### 2. הוצאות שנזקפו לדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
395	263	עלות שירות שוטף
84	110	הוצאות הריבית בגין ההתחייבות להטבות
(43)	(74)	תשואה צפויה על נכסי התוכנית
125	285	הפסד אקטוארי, נטו שהוכר השנה
<u>561</u>	<u>584</u>	סך הוצאות בגין הטבות לעובדים
<u>98</u>	<u>(173)</u>	תשואה בפועל על נכסי התוכנית

## התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

### באורים לדוחות הכספיים

באור 9 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)  
 ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

#### 3. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2007	2008	
אלפי ש"ח		
1,620	1,982	יתרה ליום 1 בינואר
84	110	הוצאות הריבית
395	263	עלות שירות שוטף
(229)	(171)	הטבות ששולמו
112	38	הפסד אקטוארי, נטו
<u>1,982</u>	<u>2,222</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

#### 4. נכסי התוכנית

(א) נכסי התוכנית

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

(ב) התנועה בשווי ההוגן של נכסי התוכנית

2007	2008	
אלפי ש"ח		
1,656	1,982	יתרה ליום 1 בינואר
43	74	תשואה צפויה
474	528	הפקדות לתוכנית על ידי המעביד
(178)	(162)	הטבות ששולמו
(13)	(247)	הפסד אקטוארי, נטו
<u>1,982</u>	<u>2,175</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר

#### 5. ההנחות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2007	2008	
%		
<u>3.46</u>	<u>2.80</u>	שיעור היוון ריאלי
<u>4.09</u>	<u>3.48</u>	שיעור תשואה ריאלית הצפוי על נכסי התוכנית
<u>3.00</u>	<u>3.00</u>	שיעור עליית שכר ריאלית צפויה

**באורים לדוחות הכספיים**

באור 10: - הון המניות

ההרכב:

31 בדצמבר, 2008 ו- 2007	
מונפק	רשום
ונפרע	מספר מניות
18	50

מניות בנות 1 ש"ח ע.נ.

הון המניות הרשום של החברה הינו 50 ש"ח המחולקים ל- 50 מניות בנות 1 ש"ח כל אחת כאשר כל מניה הינה מסוג שונה: ממניה רגילה א' עד מניה רגילה נ'. הזכויות שתקנה כל מניה לבעליה, שהינם כל חברות הביטוח בישראל העוסקות בביטוח רכב חובה, ישתנו בכל שנה קלנדרית ויהיו לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה כאמור בביטוח השירוי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות וזאת כפי שנקבע בתקנות הביטוח השירוי.

באור 11: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצ' ורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה החל משנת 2008 והניכוי הנוסף בשל פחת בגין נכסים שנרכשו החל משנת 2008.

3. תיקון חוק מס ערך מוסף

בהמשך לתיקון כאמור בסעיף א' 2 לעיל, תוקן גם חוק מע"מ (תיקון מספר 35) ונקבע שבחישוב מס הרווח החל על מוסדות כספיים, יותרו בניכוי החל משנת המס 2009 מלוא תשלומי מס השכר ששולמו. בשנת המס 2008 יותרו בניכוי מחצית מתשלומי מס השכר ששולמו בגין אותה שנה. בנוסף, מס השכר ישולם החל משנת המס 2009 גם על חלק המעביד בביטוח לאומי. בשנת המס 2008 ישולם מס השכר על מחצית מחלק המעביד בביטוח לאומי.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

**באורים לדוחות הכספיים**

באור 11: - מסים על ההכנסה (המשך)

**ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה**

המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות ו ממס רווח.

להלן שיעורי המס החלים (באשר לפער בין סכום המס התיאורטי לבין מסים על הכנסה בדוח רווח והפסד - ראה סעיף ה להלן):

שעור מס כולל במוסדות כספיים	שעור מס רווח %	שעור מס חברות	שנה
38.53	15.50	29	2007
36.80	15.50	27	2008
35.93	15.50	26	2009
35.06	15.50	25	2010 ואילך

לשנה שהסתיימה ביום  
31 בדצמבר

2007	2008
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

**ג. ההרכב:**

244	352	מסים שוטפים
(1)	(211)	מסים נדחים
<u>243</u>	<u>141</u>	מסים על ההכנסה

**ד. תנועה במסים הנדחים:**

148	149	יתרה לתחילת השנה
1	211	סכומים שנוקפו לדוחות רווח והפסד
<u>149</u>	<u>360</u>	יתרה לסוף השנה

## התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

### באורים לדוחות הכספיים

באור 11: - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות שוטפות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה לבין הפרשה למס הכנסה רווח, כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	
אלפי ש"ח		
243	141	רווח לפני מסים על ההכנסה
38.53%	36.8%	שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה
94	52	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי מס בגין:
18	20	הוצאות לא מוכרות
123	67	מס רווח על מס שכר
8	2	הפרשים במדידת נכסים והתחייבויות לצרכי מס
243	141	מסים על ההכנסה

ו. לחברה שומות מס סופיות עד ליום 31 בדצמבר, 2005.

### באור 12: - התקשרויות

1. החברה שכרה מבנה משרדים בראשון לציון עד ליום 1 באפריל, 2008.

בחודש פברואר, 2008 התקשרה החברה בהסכם לשכירת מבנה משרדים חדש בראשון לציון. ההסכם נחתם לתקופה של 5 שנים החל ממועד תחילת השכירות. כמו כן, ניתנה לחברה אופציה להארכת תקופת ההסכם ב- 5 שנים נוספות. בתמורה משלמת החברה שכר דירה שנתי בסך של כ-365 אלפי ש"ח צמוד למדד.

2. לחברה הסכם מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה. היקף ההתקשרות החודשי נכון ליום 31 בדצמבר, 2008 עומד על כ-18 אלפי ש"ח ליתרת תקופה ממוצעת של כשנתיים.

### באור 13: - גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

החברה אימצה החל מינואר 2008 את תקני IFRS בדוחותיה הכספיים, כאשר מועד המעבר לדיווח לפי תקני IFRS הינו 1 בינואר, 2007.

על פי הוראות תקן חשבונאות מספר 29 מציגה החברה מאזן פתיחה ליום 1 בינואר, 2007, מאזן ליום 31 בדצמבר, 2007 ודוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה באותו תאריך, כאשר הם ערוכים בהתאם לתקני IFRS. כמו כן, מציגה החברה את ההתאמות בין דיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS ליום 1 בינואר, 2007 (מועד המעבר לדיווח לפי תקני IFRS), ליום 31 בדצמבר, 2007 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך.

1 IFRS קובע כי יישום תקני IFRS במאזן הפתיחה למועד המעבר ייעשה למפרע (מאז ומעולם).

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

**באורים לדוחות הכספיים**

באור 13:- גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

להלן ההתאמות למאזנים בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS

2007, 31 בדצמבר			2007, 1 בינואר			באור
תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית	תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית	
		אלפי ש"ח מדווחים				
<b>נכסים שוטפים</b>						
1,790	-	1,790	1,658	-	1,658	המאגר הישראלי - הפול
88	88	-	97	97	-	נכסי מסים שוטפים
361	(237)	598	60	(245)	305	חייבים ויתרות חובה
<u>2,239</u>	<u>(149)</u>	<u>2,388</u>	<u>1,815</u>	<u>(148)</u>	<u>1,963</u>	
<b>נכסים בלתי שוטפים</b>						
605	-	605	578	-	578	רכוש קבוע, נטו
833	-	833	797	-	797	נכסים בלתי מוחשיים
149	149	-	148	148	-	מסים נדחים
<u>1,587</u>	<u>149</u>	<u>1,438</u>	<u>945</u>	<u>148</u>	<u>797</u>	
<u>3,826</u>	<u>-</u>	<u>3,826</u>	<u>3,338</u>	<u>-</u>	<u>3,338</u>	סך הכל נכסים
<b>התחייבויות שוטפות</b>						
1,200	-	1,200	1,200	-	1,200	פקדונות של חברות ביטוח
2,625	-	2,625	2,137	-	2,137	זכאים ויתרות זכות
<u>3,825</u>	<u>-</u>	<u>3,825</u>	<u>3,337</u>	<u>-</u>	<u>3,337</u>	סך הכל התחייבויות שוטפות
<b>התחייבויות לזמן ארוך</b>						
-	-	-	-	-	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
<u>1</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	הון עצמי
<u>3,826</u>	<u>-</u>	<u>3,826</u>	<u>3,338</u>	<u>-</u>	<u>3,338</u>	סך-הכל הון והתחייבויות

א

ב

באור 13:-

גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

להלן ההתאמות לדוחות רווח והפסד בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2007			
תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS אלפי ש"ח מדווחים	תקינה ישראלית	באור
16,556	-	(* 16,556)	דמי ניהול מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול
16,318	-	(* 16,318)	הוצאות הנהלה וכלליות
238	-	238	רווח מפעולות שוטפות לפני הכנסות מימון
5	-	5	הכנסות מימון, נטו
243	-	243	רווח לפני מסים על ההכנסה
243	-	243	מסים על ההכנסה
-	-	-	רווח נקי (* סווג מחדש)

להלן באורים להתאמות למאזנים לימים 1 בינואר ו-31 בדצמבר, 2007 ולדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2007 בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS:

השפעות שקיבלו ביטוי במסגרת אימוץ תקני חשבונאות חדשים בישראל בשנת 2007 בהתאם ל-IFRS:

#### א. מסים נדחים

על פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל, נכסי מסים נדחים סווגו כנכסים שוטפים או בלתי שוטפים, בהתאם לסיווג הנכסים בגינם הם נוצרו. בהתאם ל-IFRS, נכסי מסים נדחים מסווגים כנכסים בלתי שוטפים, גם אם מועד מימושם חזוי להיות בזמן הקצר. לפיכך, עם המעבר לכללי ה-IFRS, מוינה יתרת מסים נדחים לזמן קצר ליום 1 בינואר, 2007 וליום 31 בדצמבר, 2007 בסך של כ-148 אלפי ש"ח וכ-149 אלפי ש"ח, בהתאמה, מסעיף חייבים ויתרות חובה במסגרת הנכסים השוטפים לסעיף נכסי מסים נדחים.

#### ב. הטבות לעובדים

בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל, נמדדת ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד על בסיס מכפלת מספר שנות העבודה במשכורת החודשית האחרונה של העובד לכל תאריך מאזן על פי שיטת "ה-SHUT DOWN METHOD" והיעודות לפיצויים נמדדות בהתאם לערכי הפדיון שלהן לכל תאריך מאזן.

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 19 - "הטבות לעובדים", תוכנית הפיצויים של החברה נחשבת כתוכנית הטבה מוגדרת, לכן נדרש להציג את ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד על בסיס אקטוארי. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום.

הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית של אגרות חוב ממשלתיות שקליות, אשר מועד פרעונן קרוב לתקופת ההתחייבויות המתחייבות לפיצויי הפרישה. כמו כן, הנכסים בגין הטבות לעובדים נמדדים לפי שוויים ההוגן.

אחת החלופות לטיפול ברווחים (בהפסדים) אקטואריים מהערכת התוכנית הינה הכרה מיידית ברווחים (הפסדים) אקטואריים ברווח והפסד לפי IAS 19. החברה בחרה בשיטה זו. ליישום לראשונה של התקן לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים.

-----